

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXII. ÉVFOLYAM

5. SZÁM

1987. MÁJUS

ÁRA: 2 FORINT



Célirányos agitációval és propagandával a tervért

A magyar, szakszervezetek XXV. és szakszervezetünk XII. kongresszusának határozatainak nagy szerepet tulajdonítanak az agitációnak és a propagandának, kinyilvánítva, hogy ez olyan felelős politikai tevékenység, amely szervesen kapcsolódik a mozgalom valamennyi területének munkájához. Az egész szakszervezeti munka hatékonysága, eredményessége jelentős mértékben függ az agitáció és propaganda színvonalától, minőségétől és módszereitől, illetve attól, hogyan tud alkalmazkodni a változó társadalmi és gazdasági feltételekhez, a társadalom és a tagság növekvő igényeihez.

A Postások Szakszervezetének központi vezetősége május 7-i ülésén megtárgyalta az agitációs és propagandamunka gyakorlati tapasztalatait és meghatározta továbbfejlesztésének fő irányát, alapvető feladatait és módszereit. A főbb tapasztalatokról, az új követelményekről és az ezekből adódó időszerű tennivalókról beszélgettünk *Megyeri László* kv-titkárral.

— *Legelőször talán azt érdemes tisztázni: mi indokolta, hogy éppen most tűzze napirendre a központi vezetőség ezt a témakört?*

— Szeretném leszögezni, hogy nem valamiféle kampányfeladatról van szó, hiszen a szakszervezeti agitációs és propagandamunka folyamatos, tudatos ellátása, illetve korszerűsítése egész tevékenységünk egyik sarkalatos pontja. Az agitáció és a propaganda segítségével javítani tudjuk a dolgozók, a társadalmi aktivisták és a tagság tájékozottságát, politikai, ideológiai, gazdasági felkészültségét, akik ennek birtokában képesek eligazodni szűkebb és tágabb környezetük életében, jobban megértik a reális helyzetet és felelősen, tudatosan vállalják a szükséges feladatok megoldását, végrehajtását. Természetes, hogy ha a társadalmi és a gazdasági helyzet megváltozik, ha új követelmények és igények jelentkez-

nek, akkor ezekhez kell igazítani szakszervezetünk meggyőző és mozgósító tevékenységét is. A nehezebb gazdasági körülmények, a posta belső életét jellemző alapvető változások, továbbá a kollektívánk előtt álló, kiemelt VII. ötéves tervprogramból eredő új tennivalók indokolták, hogy áttekintsük az 1983-ban hozott határozatok végrehajtását és megjelöljük szakszervezetünk tagságának, a tisztviselőknek, a különböző testületeknek az agitációs és propagandamunka során követhető főbb feladatait.

— *Mielőtt a tennivalókról beszélünk, nem árt összefoglalni az elmúlt időszak főbb tapasztalatait, az eredményekről és a gondokból lezűrhető tanulságokat.*

— Összességében úgy ítélem meg, hogy az utóbbi időszakban szakszervezetünk agitációs és propagandamunkája érzékelhetően fejlődött, jól segítette a postai és szakszervezeti feladatok megvalósítását. Az állandó teendők mellett kiemelt szerepet kapott munkánkban a Magyar Posta önállóvá válásából adódó törekvések erősítése, a népgazdaságban szinte egyedülálló VII. ötéves postai terv beindítása. A termelést, a szolgáltatást segítő tevékenységünk részei a munkaidőalap védelmére a legutóbbi időben hozott intézkedéseink, vagy a felmerült VII. ötéves terv sikeres teljesítésére mozgósító felhívásunk. Meggyőző, tudatformáló munkánk eredményességét igazolják azok a kezdeményezések, felajánlások, amelyekhez a postás dolgozók többsége csatlakozott. Ezek között kell megemlíteni a legutóbbi kongresszusok tiszteletére tett munkaverseny-vállalásokat, a „Béke éve” alkalmából szervezett postásrendezvényeket, és a nagy októberi szocialista forradalom 70. évfordulója tiszteletére tett felajánlásokat.

— *Hogyan segítette az agitáció és propaganda a szakszervezeti és munkahelyi demokrácia elmélyítését, a dolgozók igényeinek megfelelő rendszeres, gyors és pontos tájékoztatást?*

— A tapasztalatok szerint a munkahelyi demokratikus fórumok jó lehetőséget teremtenek a dolgozók számára a tervezésben és a döntések előkészítésében való aktív részvételhez, továbbá a végrehajtás megszervezéséhez és ellenőrzéséhez. Arra törekszünk, hogy a tagság minél szélesebb körét bevonjuk az élet- és munkakörülményeiket érintő kérdések, a különböző vélemények megvitatásába és a döntéshozatalba, majd a végrehajtás megszervezésébe. Ezen a téren jól érzékelhető a fejlődés, a dolgozók egyre felelősebben vesznek részt közös ügyeink intézésében, s egyre jobban átértik a fegyelmezett, szervezett, jobb minőségű munka fontosságát, a munkaidőalap hatékonyabb kihasználásának szükségességét. Jó dolognak

tartjuk, hogy tagságunk gyakrabban szóvá teszi a lazaságokat, a fegyelmezetlenséget, a vezetői munka hiányosságait, gyengeségeit. Jogos igényként merült fel, hogy a választott tisztviselők — egy-egy nagyobb horderejű témánál — személyesen tájékozódjanak, érdeklődjenek választóik véleményéről, elképzeléseiről, javaslatairól, hiszen csak így tudjuk képviselni a tagság valós érdekeit.

Ezzel a kérdéssel szorosan összefügg az információs és tájékoztató tevékenység, hiszen a dolgozók véleményének, jogos igényének megismerése, illetve az aktuális kérdésekről való tájékoztatása egyaránt nélkülözhetetlen a vezető testületek döntéshozatala előtt, majd a döntések végrehajtása során. Teljesen természetes és jogos igénye tagságunknak, hogy nyíltan, érdemben beszéljünk azokról a problémákról, elképzelésekről és intézkedésekről, amelyek az emberek mindennapi életét érintik. A dolgozók bizalmát és cselekvő támogatását akkor tudjuk megőrizni, megszilárdítani, ha minden őket érintő és érdeklő kérdésben, ügyben gyors, konkrét és hiteles tájékoztatást adunk. Nagyon fontos, hogy az emberek kérdéseire, felvetéseire, javaslatára személyre szóló, őszinte választ, visszajelzést adjunk, akkor is, ha az nem pozitív. Tény, hogy az utóbbi időszakban folyamatosabbá, érdembibé vált a visszajelzés a felvetett kérdésekre. Ugyanakkor az a véleményünk, hogy a tájékoztatás és az információgyűjtés még mindig elmarad a lehetőségektől.

— *Elsősorban kiknek kell többet tennünk az információ és tájékoztatás javításáért?*

— Ez nem reszortfeladat, hanem valamennyi szakszervezeti tisztviselő napi munkájának szerves meghatározó része kell hogy legyen, hasonlóképpen az egész agitációs és propagandamunkához. A tisztviselők között mégis ki kell emelni a bizalmiakkal, hiszen nekik túlzás nélkül kulcsszerepük van a kétirányú információáramlásban, a munkahelyi demokrácia és a nyilvánosság kiszélesítésében. Még nem tudatosult valamennyi bizalmiban, hogy az információszerezés és a tájékoztatás nemcsak joga, hanem kötelessége is. El kell fogadtatnunk a bizalmiakkal és a többi tisztviselővel is, hogy a szóbeli információátadásnak, a személyes meggyőzésnek és példamutatásnak az eddigigélt nagyobb jelentőséget tulajdonítsanak, illetve több figyelmet és erőt fordítsanak. Ez a tisztviselőktől magasabb, sokoldalúbb felkészültséget, nagyobb rugalmasságot, nyitottságot, megújulási képességet, sőt bátorságot is követel.

— *Ezzel tulajdonképpen már áttértünk az elmúlt időszak tapasztalatainak összegzéséről a mai követel-*

mények és az ezekből adódó legfontosabb tennivalók ismertetésére.

— E beszélgetés keretei nem teszik lehetővé, hogy az agitáció és a propaganda továbbfejlesztésének minden területéről, valamennyi lehetőségéről szót ejtsünk. A központi vezetőségi ülésen is a gazdasági kérdések, teendők kapták a fő hangsúlyt, ezért most én is ezeket szeretném kiemelni. Abból kell kiindulnunk, hogy a Központi Bizottság 1986. novemberi határozata — amit a KB legutóbbi, áprilisi ülése megerősített — a vállalati és intézményi kollektívák számára a legfontosabb, legsürgősebb feladatot a gazdasági munka megújításában, s az ehhez szükséges feltételek megteremtésében jelölte meg. A KB-határozatból és a posta emelt szintű VII. ötéves vállalati tervéből adódó szakszervezeti teendők között rendkívüli jelentőséget tulajdonítunk a termelést, a szolgáltatást segítő agitációs és propaganda tevékenységnek. Ezt talán nem kell részletesen indokolni. Kollektívánk előtt ugyanis jól ismert, hogy az elmúlt évtizedben felemelt távbeszélő-fejlesztési program szép feladat és bizonyítási lehetőség a postás dolgozóknak, egyúttal azonban rendkívül fesztett és az eddigieknél jóval hatékonyabb munkát igényel mindannyiunktól. Ez azt jelenti, hogy felgyorsul a műszaki fejlesztés, a technikai, technológiai korszerűsítés, s felértékelődik a fegyelmezett, jó minőségű, alkotó, kezdeményező munka és a szaktudás.

— *Ez milyen feladatokat ró a szakszervezeti testületekre és a tisztviselőkre?*

— Egyik fő feladatunk a munkát esetenként lassító, akadályozó tényezők jelzése, illetve sürgős felszámolásának kezdeményezése. Másik fontos teendők, hogy megteremtjük az új technika befogadásához, elterjedéséhez szükséges légkört. Minden dolgozóban tudatosíta-

ni kell, hogy a gazdálkodás javításának fontos feltétele a műszaki fejlesztés gyorsítása, a szervezett, fegyelmezett munka feltételeinek biztosítása, továbbá a munkaidő jobb kihasználásához szükséges emberi és anyagi feltételek megteremtése. Mindent el kell követnünk azért, hogy a dolgozók megérték: a rendkívül fesztett ötéves tervünk maradéktalan megvalósítása a posta számára politikai jelentőségű kérdés, egyben mindannyiunk boldogulása is nagymértékben ettől függ. Ezért agitációs és propagandamunkánk középpontjába az emberi tényezőt kell állítanunk. Mi valamennyi alkotni akaró és tudó postás felelős, még hatékonyabb munkájára, eddig is tapasztalt áldozatkészségére, helytállására számítunk.

— *Milyen módon lehet mozgósítani, hasznosítani az emberi tényezőben rejlő, még kiaknázatlan erőforrásokat?*

— Egyrészt, mint korábban említettem, a személyes meggyőzés és példamutatás eszközeivel. De ne feledkezzünk meg arról sem, hogy minden szakszervezeti tisztviselő a saját napi munkája, magatartása, személyes kapcsolatai révén is — közvetve — agitál és propagandát végez munkatársai körében, s ennek gyakran nagyobb hatása van — akár pozitív, akár negatív irányban —, mint a direkt, tudatos agitációnak, propagandának. Lényeges feladatnak tartjuk a munkahelyi demokrácia fejlesztését, ezen belül az alapszervezetek munkájának javítását, segítését. Ehhez szükség van a személyes kapcsolatok erősítésére, a vezető és a munkahelyi testületek közötti információ- és tapasztalatcsere folyamatosabbá tételére is. Több gondot kell fordítanunk a tisztviselők felkészítésére, személyiségük fejlesztésére. Meg kell tanítani például őket önállóan gondolkodni, okosan, kulturáltan vitatkozni, meggyőzőbben, báb-

rabban érvelni és védeni a választóik véleménye alapján kialakított álláspontjukat. Minden testületnek és tisztviselőnek kiemelt feladata a tájékoztatás, a kétirányú információáramlás javítása, illetve biztosítása, s ezáltal a nyilvánosság megteremtése, a szakszervezeti munka továbbbi demokratizálása.

— *A különböző dolgozói rétegek, csoportok nyilvánvalóan differenciált bánásmódot igényelnek az agitációs és propaganda munkában is.*

— Valóban, figyelemmel kell lenni az egyes rétegek sajátosságaira. Mi úgy gondoljuk, hogy különösen nagy gondot kell fordítani a műszaki értelmiség és a fiatalok helyzetének, munkafeltételeinek javítására, kezdeményező-készségük, alkotóenergiájuk kibontakoztatására. Elsősorban náluk, de valójában minden minden rétegnek szeretnénk elérni, hogy a szakmai ismeretek gyarapítása, a tanulás, továbbképzés egyre inkább válik belső igényé.

— Sajnos a nehezebb gazdasági helyzet, illetve a kényszerű jövedelemkiegészítő tevékenységek elterjedése csökkentette dolgozóink tanulási, továbbképzési kedvét. Ezért nekünk is elő kell segíteni, hogy nagyobb erkölcsi elismerést kapjanak a továbbtanuló, szakmájukban előbbre haladó dolgozók. Gondoskodni kell arról, hogy a tovább- és átképzésen részt vevők ne kerüljenek anyagi hátrányba, sőt ösztönözni kell a tudás gyarapítását, hiszen a postának egyre több, jól képzett szakemberre van és lesz szüksége rendkívüli feladatainak a megoldásához.

— Összegezve beszélgetésünket, szeretnénk, ha a központi vezetőség határozatában minden tisztviselő megtalálná saját feladatait, s aktívan tevékenykedne is annak minél maradéktalanabb végrehajtásáért.

F. S.

A TARTALOMBÓL:

A kollektív szerződés módosítása: 3. o.

Jelentkezik a jogsegély: 3. o.

Riportok, portrék: 4—5. o.

Szakközépiskolásaink művelődési lehetőségei: 6. o.

Húsvéti tájfutóversenyek: 8. o.



Mérlegen az alapszervezeti munka

Szakszervezetünk elnöksége júniusi ülésén tárgyalja a beszámoló taggyűlésekről szóló jelentést. A tszb-k május 29-ei beérkezési határidővel küldik meg tájékoztatójukat a kv szervezési és káderosztályának.

Az alábbiakban előzetesen a beszámoló taggyűlések egy-egy általános jellemzője mellett egyedi jelenségekre is szeretnénk ráirányítani az olvasó figyelmét.

A beszámoló taggyűlések 90 százalékát munkaidő után vagy szombat-vasárnap rendezték meg. Meg kell említeni, hogy a forgalom területén szinte kivétel nélkül munkaidőn kívül tartották a kishivatali, körzeti hivatali tanácskozást és az szb beszámolóját.

A körzeti szakszervezeti bizottságok idén számoltak be először tevékenységükről. A tagság véleménye az, hogy a gondok ellenére előbb, szorosabb lett a kapcsolat az szb, a bizalmiak és a tagság között. Több helyütt felvetették, hogy

a jutalmakat sokszor órák alatt kell elosztani. Ilyenkor csak formális a bizalmi egyetértési jogának gyakorlása.

Általános tapasztalat, hogy a beszámolók során mind a szakszervezeti bizottságok, mind a tagság részéről az előző évekhez képest lényegesen kevesebbet foglalkoztak bérkérdésekkel. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy e téren minden rendben van. A dolgozók a beszámolókon megfogalmazták, hogy érzik azt a felelősséget, amely a posta VII. ötéves tervének teljesítéséhez kell. Több taggyűlésen elmondták, hogy a távbeszélő- és távírókezelők heti 36 órás munkaidejének bevezetése nehézkes, vontatott és nem mindig a legrosszabb körülmények között dolgozóknál történik. Kiragadva két területet: például Orosházán és Szentesen a körülmények az elviselhetőség határát súrolják, és a vizsgálgó berendezés, az úgynevezett *műfűl* arrafelé még nem hallgatózott.

A szakszervezeti bizottságok beszámolóinak döntő része felölelte az alapszervezeti munka minden területét. Felelősséggel szoltak azokról az akadályokról, amelyek veszélyeztetik a posta ötéves tervének helyi megvalósulását.

Elhangzottak olyan beszámolók is, melyek színvonala tükröződött a tagság érdekeltségében. Ezeknél az alapszerveknél nem maradhat el a magasabb szakmai, szakszervezeti vezetés részéről a feszültségek feltárása, a segítség megadása.

Az első összegzéseket tekintve a beszámolókon a dolgozók döntő többsége reálisan, mértéktartóan formált véleményt. A postások tenni akarásukról, az értelmes cselekvésbe vetett hitükről, a munka szeretetéről adtak bizonyosságot.

Ezeket a belső energiákat megbecsülve és segítve, a jó ügyet szolgálva tudunk csak boldogulni.

Meszlényi Ferenc

Az információs jelentésekben kérdezték

Szakszervezetünk elnöksége március 26-án tárgyalta a tagdíjítéleti rendszer változtatásáról folyó társadalmi vita tapasztalatait. A tagság véleményét összegezve a következő javaslatot továbbítottuk a SZOT-hoz:

● **A tagdíj-besorolási időszak az előző év április 1-jétől a folyó év március 31-éig terjedjen (213 alapszerv javasolta, az összesnek 70 százaléka)!**

● **A tagdíjat az előző évi átlagkereset alapján állapítsák meg a tagdíjosztályok szerint (159 alapszerv, 52 százalék)!**

● **A tagdíjfizetés igazolásának módja a jelenlegi rendszer (bélyeg) szerint történjen (181 alapszerv, 59 százalék)!**

● **A nyugdíjasok tagdíja a törzsn nyugdíj alapján legyen megállapítva! 4000 forintig a jelenlegi rendszer maradjon, e fölött 1000 forintos sávokban 0,5 százalékkal, vagy 5 forinttal emelkedjen a tagdíj!**

K. Sz. M.

Takarékos gazdálkodással az egész tagság érdekeiért

Elnökségünk márciusi ülésén tárgyalta meg a postások szakszervezetének elmúlt évi gazdálkodásáról szóló beszámolót. Az 1986-os év több szempontból is figyelemre méltó, mivel a VII. ötéves terv első évének teljesítéséről ad számot, s a XII. kongresszus határozatainak kezdeti végrehajtásába nyújt betekintést, valamint a Magyar Posta korszerűsítése után, az új szervezetben gazdálkodó alapszervek munkájáról mutat összszesítő, összehasonlítható képet.

Bevételi tervünket 107,5 százalékra teljesítettük, ezen belül a tagdíjbevétele 105,5 százalék.

A felhasználások is kedvezően alakultak, 98,3 százalékra. A tervezett 4,9 millió forintos többtárfordítás helyett csak 134 000 forint volt a tartalékból a befektetés, mivel a bevételeink 3,8 millió forinttal nagyobbak voltak az előirányzottnál.

Tagdíjbevételeink a tervezett és az előző évit is — 4 566 000 forinttal — jelentősen meghaladta. A tagdíjbevételek lényegében három tényező együttes hatása befolyásolta; ezek részletesebben:

● A szervezetségi mutató országasan 0,1 százalékkal maradt alatta az előző évinek, de a tervnél is 0,2 százalékkal alacsonyabb. A lemaradás a budapesti alapszerveknél a nagyobb. A legmagasabb a szervezetség, 98,6 százalék a HTI és a Miskolci TSZB alapszervezeteinél, a harmadik helyen Sopron áll, de lényegében mindhárom alatta maradt a tervezettnél. Még mindig a legacsonyabb, 91,1 százalék a HPI-nél, majd visszafelé a második a Budapesti Postaigazgatóság, 93,6 százalékkal.

Az elnökség közvetlen irányítása alá tartozó alapszervek közül nagyon rossz a szervezetség a Filatélia Vállalatnál — ahol a próbaidős dolgozók (18 fő) belépését csak a véglegesítés után tervezik —, a javulás ellenére is az Építési Üzemnél, és visszaesés tapasztalható a Szociális Hivatalnál. Javulás van a Járműtelepnél, 91,7 százalékról 93,4 százalékra emelkedett a mutató. A Központi Távíró Hivatal szervezetsége is a próbaidősök miatt esett vissza 93,7 százalékra.

100 százalékos szervezetséget csak a Művelődési központ, a MABÉOSZ, a Puskás Tivadar Szakközépiskola, a PSE és a Szakszervezet Központja ért el. A szervezetség alakulása összességében negatívan ható tényező.

● A szervezetségi arány mellett jelentős befolyásolója a

tagdíjbevétele mértékének az átlagtagdíj alakulása is. Országasan 4-forinttal nőtt a havi átlagtagdíj. Változatlanul a legacsonyabb, 45,11 forint a debreceni területen; a Szegedi és a Budapesti Postaigazgatóság közel azonos: 47,65; illetve 47,72 forint, legmagasabb a HTI-inél 58,69 és az RTV-nél 58,86 forint. Az elnökségi alapszervezetek közül a legmagasabb az MPK 92,77, a POBERTI 73,47, a PKTH 59,08 Ft-tal, és a legacsonyabb a PSZEI-nél: 48,43 Ft. Ez a növekedés hatványozottan jelentkezik a tagdíjbevételei terv túlteljesítésében.

● A harmadik hatás taglétszámunk, amely az 1985. évit és a tervet is kismértékben, de meghaladja. A növekedésben a tagdíjbevétele pozitív hatású, hogy az aktív dolgozók aránya nőtt jobban.

A kv apparátusának működési költségeiből 1 395 000 forintot tudtunk megtakarítani, a kongresszusi költségeknél is jelentős megtakarítást értünk el. Így 1986-ban is sikerült a bevételi tervet túlteljesítve, a költségeket alaposan elemezve csak kismértékű tartalékok felhasználni.

1986. december 31-ével 306 alapszerv adott számot gazdálkodásáról, amely összevontan a következő képet adja:

Az éves költségvetésben tervezett 1 769 000 forintos többtelfelhasználás helyett 1 921 000 forint forgóalap-növekedés következett be. Ez az eredmény arra figyelmeztet — mivel több év óta ismétlődő folyamat —, hogy az alapszervezetek a költségvetés készítésének időszakában csak a tagdíjbevételei tervet és a központi támogatást ismerik megfelelő pontossággal, az egyéb bevételek és a vállalati támogatás nagysága több mint a kétszerese — lassan háromszorosa a tervezettnél. Annak ellenére, hogy ez örvendetes, az alapszervek tervszerű gazdálkodását bizonytalanná teszi. El kell érni, hogy az alapszervek időben tudják meg, milyen összeg felett rendelkeznek. Csak ebben az esetben várható el, hogy a forgóalap változásának tervezése pontosabb legyen.

A felhasználásokból a legjelentősebb a segélyezésre fordított szociális kiadás. Az intézményes és a rendkívüli segélyek összege 7 172 000 forint, amely több mint a fele, 51,5 százaléka az összes szociális költségnek.

A szakszervezeti segélyek felhasználása a következők szerint alakult:

Megnevezés	Bázis		Tervezett		Tényleges	
	fő	E Ft	fő	E Ft	fő	E Ft
Szülési	2890	1734	3032	1819	3058	1835
Temetési	1544	1853	1773	2128	1467	3577

Az intézményes segélyek összege változatlanul kötött, de igen nehéz tervezésük ellenére a szülési segéllynél igen kis hibaszázalékkal sikerült az alapszervezeteknek a tervezés, a temetési segélyek kifizetési száma örvendetesen alatta maradt az előirányzatnak.

A rendkívüli segélyek nagyságát 500 és 1500 forint között az alapszervezetek személyhez kötötten, a szociális helyzet figyelembevételével állapítják meg.

Rendkívüli segélyre 893 forint/fő átlagot terveztek, a tényszám 832 forint lett. Ez még alatta maradt a tervezett összegnek, de az a 1985-ös 767 forintot már jelentősen meghaladja.

A 3 577 000 forint rendkívüli segélyből 500 az egyedül nevelő, illetve nagycsaládos; átlagban 949 forintot kaptak. 3318 nyugdíjas szakszervezeti tag pedig átlag 811 forintban részesült.

A segélyezési felhasználásokat mélyebben vizsgálva — a tagdíjbevételei terv jelentős túlteljesítése miatt — megállapítható, hogy a tszb-k, az szb-k és az szvb-k még mindig nem szereztek érvényt a központi vezetőség azon, határozatának, amely kimondta, hogy a szakszervezeti segélyezés részaránya érje el a teljes — alapszervezeti — tagdíjbevétele 20 százalékát. 1986-ra a terv szerint ez 19,7 százalék lett volna, a beszámolókból azonban az derül ki, hogy ez a valóságban 17,7 százalék, ami még az előző évinél is alacsonyabb 0,2 százalékkal.

A szakszervezeti segélyeken felül rendkívüli szociális segélyként a posta jóléti pénzeszközeiből a következő kifizetések voltak:

Megnevezés	Fő	Kifizetett segély E Ft
Tényleges dolgozók:	9 922	8 898
Nagycsaládos, egyedül nevelő:	2 670	2 413
Nyugdíjas:	1 276	1 176
Összesen:	13 868	12 487

Az egyéb szociális felhasználás a tervezettnél 28,4 százalékkal magasabb. A nyugdíjasokkal összefüggő 1 547 000 forintos felhasználás 291 000 forinttal, a nőnap, anyák napja, gyermeknap és Téli-ünnep kiadásai is 453 000 forinttal magasabbak a tavalynál, 3 359 000 forintot értek el.

A kulturális és sportcélú felhasználások jelentős túlteljesítése is azt eredményezi, hogy a szakszervezet pénzeszközeiből egyre nagyobb hányadot juttat vissza közvetlenül a tagságnak, közösségi célok megvalósítására.

Az üdülőjegyekhez a díjkiadások térszáma 230 000 forint, és ehhez lehet számítani a beutalójegy-támogatást is. Évek óta visszatérő gond a téli üdülőjegyek elhelyezése, több alkalommal javasoltuk ezen jegyek jutalomként odaítélését a társadalmi aktívák, nyugdíjasok részére. Az országos adatokat elemezve már kedvezőbb tavalyi eredményről adhatunk számot. Az 1985. évi 147 000 forintos veszteség után 1986-ban már csak 84 000 forint értékben vettünk kárba üdülési lehetőség. 69 darab a fel nem használt jegy, ebből főidényre 3 esett: 4740 forint összegben. A fel nem használt üdülőjegyek többsége még mindig a Debreceni Postaigazgatóságnál (16), az RTV-nél (12), az elnökségi alapszervezeteknél (9) és a Miskolci Postaigazgatóságnál (8) volt.

A jövőben — a szakszervezeti tagok érdekében — az eddigieknél lelkiismeretesebb munka szükséges e területen is.

Összességében elmondható, hogy a szakszervezeti bizottságoknál a társadalmi tulajdon védelme és a vagyonkezelés biztonságos. A pénzügyi eszközök számbavétele havonta, az álló- és fogyóeszközök feltárása évente egy alkalommal megtörténik. A vagyonkezelés biztonságáról a revizori ellenőrzések rendszeresen beszámolnak.

Megállapítható az is, hogy a számvizsgáló bizottságok fokozottan segítik az alapszervezetek gazdasági, politikai munkáját, az ésszerű, takarékos gazdálkodás megvalósítását.

Sáhó Sándorné

KITÜNTETÉSEK

Május 1. alkalmából kiemelkedő társadalmi és szakmai munkájuk elismeréseként az alábbi elvtársak részesültek kitüntetésben.

Szakszervezeti Munkáért arany

fokozatú kitüntetést kaptak *Hyross Géza* tszb közgazdasági bizottsági tag (Miskolci Magasépítési Üzem), *Kámán Lajos* szb-titkár (Soproni Hálózatépítő Üzem), *Olcjós Imréné* szb-tag (Csongrád Megyei Távközlési Üzem), *Papp Bálint* újtási bizottsági elnök (Posta Fenntartási Üzem), *Szabó János* tszb-tag (Pécsi Postaigazgatóság).

Szakszervezeti Munkáért ezüst

fokozatú kitüntetésben részesült *Bor Sándorné* közgazdasági munkabizottság-vezető (Budapest vidéki Postaigazgatóság tszb), *Czímer Sándorné* nőbizottsági tag (Miskolc Rádióállomás), *Dengyel Dezsőné* szb-tag (Székesfehérvár, Postai Fenntartási Üzem), *Horváth Ferenc* szb-tag (Nyíregyháza 2 postahivatal), *Márton Lajosné* szb-titkár (Helyközi Távbeszélő Igazgatóság), *Moravec Márta* politikai munkatárs (Postások Szakszervezete), *Nagy Sándorné* politikai munkatárs (Postások Szakszervezete), *Nagy Tiborné* szb-tag (Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság), *Szakál József* szb-titkár (Zuglói Távbeszélő Központ), *Tóth Pálné* politikai főmunkatárs (Postások Szakszervezete).

Szakszervezeti Munkáért oklevelet

kaptak *Acél Péter* szb-titkár (Pécs Televízió Állomás), *Adácsi Györgyné* szb-titkár (Hatvan 2 postahivatal), *Antoni Károly* kulturális, agitációs bizottság tagja (RTV Számítóközpont), *Baginyi Emilné* bizalmi (Posta Számítástechnikai és Elsámolásai Intézet), *Bakos Béláné* nyugdíjas (Budapesti Nyugdíjas Szakszervezeti Bizottság), *Balázs Györgyi* szb-tag (Posta Építési Üzem), *Baross László* bizalmi (Távközlési Üzem, Nagykőrös), *Bata Lászlóné* szb-tag (Helyközi Távbeszélő Igazgatóság), *Beliczky Géza* szb-tag (Celdmőlk 1 postahivatal), *Benke Éva* szb-tag (Gépjármű Szállítási Üzem, Sopron), *Bíró Bertalan* bizalmi (Távközlési Üzem, Mátészalka), *Bohár Istvánné* szb-tag (Siófok 1 postahivatal), *Bujtor Mária* szb-tag (Tokaj 1 postahivatal), *Cseke Jenőné* bizalmi (Tornyiszentmiklós postahivatal), *Csór Etelka* kszb-titkár (Törökszentmiklós postahivatal), *Deczki Jenő* számvizsgáló bizottsági tag (nyugdíjas), *Dinda Gyuláné* letéti könyvtáros (Debreceni Postaigazgatóság), *dr. Dobos Kovács Mihályné* főbizalmi (Posta Szociális Hivatal), *Donka Sándor* kszb-elnök (Tiborszállás postahivatal), *Fély Károly* főbizalmi (Posta Javítóüzem), *Fodor Istvánné* bizalmi (Eger 1 postahivatal), *Galina Istvánné* bizalmiküldött (Lajosmizse postahivatal), *Hajnal Júlia* szvb-elnök (Tiszafüred postahivatal), *Havrán Andrásné* szb-titkár (Távbeszélő Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatal), *Hervai Lászlóné* bizalmihelyettes (Mozgóposta, Csomagfeldolgozó és Vámközvetítő Üzem), *Háberland Lajosné* szb-tag (Posta Központi Távíró Hivatal), *Horváth Istvánné* szb-tag (Posta Anyag- és Értékcikk Hivatal), *Illés Pálné* szb-tag (Krisztina Távbeszélő Üzem), *Ittész Zsigmond* szb-elnök (Helyközi Távbeszélő Igazgatóság), *dr. Jäger Edéné* propagandista (Salgótarján 1 postahivatal), *Jakabos Istvánné* szb-tag (Pécsi Hálózatépítő Üzem), *Jung Ferencné* munkavédelmi felelős (Székesfehérvár 1 postahivatal), *Kacsányi Pál* szb-tag (Cegléd 1 postahivatal), *Kapai István* bizalmi (Veszprém Megyei Távközlési Üzem), *Kardos András* szb-titkár (Szegedi Postaigazgatóság), *Kellemen Józsefné* tszb-tag (Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság), *Kemény Györgyné* kszb-titkár (Komárom 1 postahivatal), *Kemény István* bizalmi (Magyar Posta Központja), *Király Béláné* szb-tag (Pécs 2 postahivatal), *Kissné Artner Klára* szb-tag (Posta Beruházó és Tervező Intézet), *Kiss Imréné* szb-tag (Orosháza 2 postahivatal), *Kiss Mátyásné* tt-elnök (Debreceni Postaigazgatóság), *Kókai István* szb-tag (Nyilvános Távbeszélő Üzem), *Kolda Gyuláné* bizalmi (Pécsi Postaigazgatóság), *Koncsik Ferencné* bizalmi (Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság), *Kovács Zoltáné* bizalmiküldött (Szerecseny postahivatal), *Kozempel Emőke* bizalmihelyettes (Debreceni Postaigazgatóság), *Kozma Györgyné* szb-tag (Átviteltechnikai Gócézem, Szeged), *Köteles Józsefné* szvb-tag (Posta Kísérleti Intézet), *Kövári Gábor* kv-tag (Miskolc Városi Távközlési Üzem), *Kúszing János* szb-tag (Posta Oktatási és Kulturális Intézet), *Lázár András* bizalmi (Krisztina Távbeszélő Üzem), *Lengyel Istvánné* kszb-titkár (Sátoraljaújhely 1 postahivatal), *Lengyel György* bizalmi (Vezeték Nélküli Távközlés Fenntartási Üzem, RTV) *Lovász Sándorné* bizalmi (Posta Járműtelep), *Magi Antalné* szb-elnök (Sárospatak postahivatal), *Major Jenőné* szb-titkár (Körmend postahivatal), *Mártonné Kormos Mária* szb-tag (Nyilvános Távbeszélő Üzem), *Miski Zoltánné* előadó (Helyközi Távbeszélő Igazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottság), *Nagy Dezső* tszb-tag (Miskolci Postaigazgatóság), *Nagy János* szb-tag (Budapest 62 postahivatal), *Nagy Sándorné* szb-tag (Kaposvár 1 postahivatal), *dr. Németh Gézáné* szb-tag (Posta Központi Távíró Hivatal), *Novák Miklós* szb-titkár (Balatonfüred 2 postahivatal), *Pálházi Józsefné* szb-tag (Pest-erzsébet 1 postahivatal), *Pfeil Istvánné* bizalmi (Mohács 1 postahivatal), *Princz Károly* mdb-elnök (Posta Járműtelep), *Somodi Ottília* szvb-elnök (Budapest 4 postahivatal), *Soós Lászlóné* szb-tag (Szentes 1 postahivatal), *Suhajda Zsófia* kszb ifjúságitagokat-vezető (Békéscsaba 1 postahivatal), *Szabó Istvánné* szb-elnök (Levélfeldolgozó Üzem), *Szakay Gabriella* szb-tag (Lábatlan 1 postahivatal), *Szálók Gyuláné* szb-tag (Posta Javítóüzem), *Szapper László* szvb-elnök (Postai Fenntartási Üzem, Székesfehérvár), *Szarvas István* bizalmi (Posta Alközponti Üzem), *Szutor Józsefné* szb-tag (Budapest 70 postahivatal), *Takács Ildikó* szb-tag (Csepel 1 postahivatal), *Takács János* szb-titkár (Országos Mérőellenőrző és Zavarelhárító Felügyelőség), *Teleki Sándorné* munkavédelmi felelős (Kecskemét 1 postahivatal), *Tislarics Györgyné* bizalmi (Várpalota 1 postahivatal), *Tóth András* kv-tag (Mezőkovácsháza postahivatal), *Tóth Sándor* szb-tag (Posta Számítástechnikai és Elsámolásai Intézet), *Újvári Tiborné* kv-tag (Budapest 1 postahivatal), *Varga Józsefné* főbizalmi (Posta Anyag- és Értékcikk Hivatal), *dr. Vereckei Iván* tszb jogsegélyszolgálat-vezető (Miskolci Postaigazgatóság), *Verhás Ferenc* bizalmi (Tolna Megyei Távközlési Üzem), *Visnyei István* főbizalmi (Budapest vidéki Postaigazgatóság), *Vörös Julian-na* bizalmi (Vajsló postahivatal).

A kollektív szerződés módosítása

A VII. ötéves tervidőszakra megkötött kollektív szerződés tavaly július 1-jével lépett hatályba. Mindössze fél év tapasztalatai alapján tekintettük át újra a szabályozást. A vitára bocsátott módosítási javaslatok kialakításánál a gyakorlati tapasztalatok mellett támaszkodtunk a középfokú postaszervek javaslataira is.

A kollektív szerződés módosítási tervezetét — az elmúlt évekhez hasonlóan és módon — a munkahelyi demokratikus fórumokon a dolgozók megvittatták. A vitákon elhangzott észrevételek, javaslatok figyelembevételével, valamint az időközben megjelent új jogszabályoknak, illetve jogszabálymódosításoknak és a különböző fórumokon született rész döntéseknek megfelelően állítottuk össze a végleges 1987. évi tervezetet.

Az előterjesztett módosítási javaslatot a Magyar Posta elnökének és a Postások Szakszervezete Központi Vezetőségének együttes döntése alapján elfogadták.

A következőkben a lényegesebb módosításokról szeretnénk tájékoztatást adni. Az áttekintés megkönnyítése végett az alábbiak szerint csoportosítottunk:

- a korábbi rész döntések áttekintése a kollektív szerződés vonatkozó rendelkezéseiről;
- jogszabályi változások miatt szükségessé vált módosítások, illetve új szabályozások;
- pontosítások, amelyek nem jelentenek tartalmi módosítást. Továbbá helytelen értelmezés miatt a szabályozás céljának nem megfelelő gyakorlatot kívánunk vele megszüntetni;
- a vitákon elhangzott javaslatok megvalósítása.

Korábbi döntések

A kollektív szerződés néhány módosításában az illetékes fórumok már korábban döntést hoztak. A döntés alapján a végrehajtásra megtörtént az intézkedés. Szükséges, hogy a döntéseket a kollektív szerződésbe is átvezessük. Ilyenek:

- a távbeszélő- és távírókezelők heti 36 órás munkaideje. Többéves küzdelem után engedélyt kapott a posta, hogy azokban a központokban, ahol egészségi ártalom áll fenn — annak megszüntéig — a munkaidőt heti 36 órában állapíthatja meg.
- az 1987. évi bérfejlesztési irányelvek. A központi vezetőség az 1987. február 5-i ülésen egyetértett a Magyar Posta VII. ötéves tervidőszakra szóló bér- és jövedelempolitikai irányelvekkel. Ez képezi a kollektív szerződés 1. számú mellékletét.
- a különleges bérpótlék mértékének emelése. A bérpolitika keretében vitáztak meg és döntöttek az illetékesek a pótlék összegének emeléséről.
- a dolgozói érdekeltségi rész postaszervek közötti felosztásának szabályai. Szakszervezetünk elnöksége 1987. február 4-i ülésén tárgyalta a posta belső szabályozó rendszerének továbbfejlesztését. A kollektív szerződés 2. számú melléklete a döntésnek megfelelően módosul.

Jogszabályi változások

Nem kevés azon módosítások száma sem, amelyekre új jogszabály megjelenése, vagy jogszabály változása miatt került sor. A legfontosabbak:

- a felszabaduló munkaerő elhelyezéséről szóló új paragrafus. A Minisztertanács a hatékony foglalkoztatás elősegítésére több rendeletet hozott a vál-

latatok felszámolásával, illetve egyéb intézkedések következtében felszabaduló dolgozók gondoskodásáról. E rendeletek alapján a kollektív szerződés további garanciákat fogalmaz meg arra az esetre, ha a postán a szervezési intézkedések, vagy a posta működésével összefüggő egyéb okok — például műszaki fejlesztések — miatt több dolgozó munkája feleslegessé válik. A kollektív szerződés erre vonatkozó új, 9/a paragrafusának az a célja, hogy ezeket a dolgozókat elsősorban a postán belül helyezték el.

- az év végi munkanapok átcsoportosításáról szóló minisztertanácsi határozat a Munka Törvénykönyvének módosításával hatályát veszítette. Ezért a 19. paragrafust át kellett gondolni. Indokolt, hogy az előre tervezhető munkanap átcsoportosításokra vonatkozóan továbbra is rendelkezzenek a kollektív szerződés, illetve a postaszerveknek — a tszb-k, illetve szb-k előzetes egyetértésével — lehetőségük van, hogy rendkívüli esetben munkanapnak szabadnappal való felcserélését rendeljék el.

- a közlekedési miniszter újra szabályozta a „Balesetmentes közlekedésért” érem és oklevél adományozását. E rendelet szerint a kitüntetett dolgozót a munkáltató pénzjutalomban részesítheti, melynek mértéke és módja a kollektív szerződésben szabályozható. Ezzel a lehetőséggel a posta élt, s az érem fokozatainak megfelelően a pénzjutalmak összegeit 2000 és 5000 forint között szabályozta.

Pontosítások

Néhány esetben olyan szövegmódosításokra került sor, amely nem jelent tartalmi módosítást. Ezek célja, hogy az esetleges félreértések miatti helytelen gyakorlat megszünjön, továbbá hangsúlyosabbá teszi a szabályozás alapelveit. Ilyenek többek között:

- az előírt szakképzettséggel nem rendelkező ügyintézők bérbesorolásának és szakmai gyakorlati idejük meghatározásának pontosítása.
- a váltásos szolgálatban dolgozók egézsnapos távolléte esetén a számításba vehető napi munkaidő hossza.
- a munkaköri elnevezések pontosítása még a szervezetkorserűsítés vonzataként.
- E cím alá sorolható még a testületi üléseken leginkább vitatott lakásépítési kölcsön nyújtásával kapcsolatos három kiegészítés. Ezek a kiegészítések szinkronban vannak a kollektív szerződés postai lakásépítési támogatásáról szóló melléklet kialakításakor lefektetett alapelvekkel, azokat hangsúlyosabbá teszik. Ezek:
- lakásépítési támogatás csak akkor nyújtható, ha a dolgozó nem rendelkezik lakható állapottal, a jogos lakásigény-mérték felső határának megfelelő, legalább komfortos, önálló lakással;
- a használatba vételi engedély megadása után támogatás nem nyújtható;
- a szerződésszegőkre vonatkozó előírások szerint kell eljárni, ha a postás házaspár támogatásban részesült tagja postai munkaviszonyát neki felróható okból szünteti meg, vagyis a postán maradó házastárs a kölcsönt nem vállalhatja át.

Javaslatok

- A vitákon sok olyan észrevétel, javaslat hangzott el, amelyeket a módosítástervezet nem tartalmazott. A dolgozók a legtöbb javaslatot a munkaköri be-

sorolásokra és a munkaruhákra, illetve ezek módosítására vonatkozóan tették. Mindkét témában a megalapozott, jogos igények a kollektív szerződés módosításában realizálódtak.

Az igények egy része azonban megalapozatlan. Különösen érvényes ez a fizikai munkakörök magasabb munkafeltételei fokozatba sorolásánál. Sok esetben az egyedüli indok a javaslatlételnél: alacsony a bértétel felső határa.

A fizikai munkakörök kategorizálása a központi rendelkezés szerint megmért munkakörülményi tényezők, az úgynevezett „munkaköri tükrök” alapján történt. Így a munkafeltételi fokozatok megváltoztatására csak akkor kerülhet sor, ha a munka feltételei is megváltoztak. Ebben az esetben új munkaköri tükrök lehet a kategóriaváltoztatás alapja. Ha nem így járunk el, akkor a munkakörök sorolása terén rövid időn belül zúrzavar lesz.

Hasonlóan sok javaslat érkezik a munkaruhákra is, amelyeknek egy része ugyancsak nem megalapozott. A jogos kérések nagyrésztben teljesültek, így 34 munkakörrel bővült a munkaruha-ellátásra jogosultak köre. Csökkent a munkaruha kihordási ideje 9 munkakörben. Ebben szerepel a gépjárműszerelők munkaruháinak 6 hónap kihordási időre történő visszamódosítása is.

Szükséges, hogy a jövőben e téren is jobban fontolgassuk igényeinket. Cél: minden indokolt esetben adjunk munkaruhát, de ha a munkakörülmények változásával a juttatás indoklatlanná vált, akkor szüntessük meg.

Szinte minden évben érkezett javaslat a hírlapkézbesítők bérezésével kapcsolatban, elsősorban a tarifális bérelemek emelésére. A hírlapbérrendszer felülvizsgálata folyamatban van, ezért nagyobb módosítás végrehajtása nem lenne célszerű. Teljesíthetőnek látszott azonban a havi 1400 forint és a betanulási napra folyósított 50 forintos díjazások központi előírásának hatályon kívül helyezése. E két bérelem a hírlapkézbesítők eszméi alaptörvénybesorolásával (22., illetve 23. bérkategória) lényegében behatároltak, ezért a kollektív szerződés ezek szabályozását függelékli hatáskörbe utalta.

Felvetődött a viták során egy februárban megjelent pénzügyminiszteri rendelet alapján, hogy a munkabajrással kapcsolatosan adjon lehetőséget a kollektív szerződés saját tulajdonú gépkocsi használatára. A hivatkozott rendelet szellemében a kérést teljesítettük. A 45/a paragrafus azokat az indokolt eseteket tartalmazza, amikor saját tulajdonú gépjármű erre a célra igénybe vehető.

A társadalmi vitákon több helyen szóvá tették a dolgozók, hogy a „Kiváló Dolgozó” kitüntetéssel járó 2000 forint jutalom kevés. A kitüntetéshez ezt a jutalomösszeget 1976-ban állapítottuk meg: s azóta ennyi. Az észrevétel alapján jövő év január 1-jétől az e kitüntetéssel járó jutalom összege 3000 forint lesz.

Több olyan javaslatot is tettek a dolgozók, amelyek megvalósítására jelenleg nincs lehetőség. Ilyenek voltak például: a 40 órás munkahét általánossá tétele; a bértételek felső határának emelése; a vendégszobák díjának mérséklése stb. Mindezeket központi utasítás, rendelet szabályozza. Ezek módosításáig a kérések nem teljesíthetők.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy a társadalmi vitákon közösen alakított módosítás lényegesen gazdagabb a vitára bocsátottnál, jobban tükrözi a változó körülményeket.

Toth Pálné

Ki viseli a költségeket?

A márciusi számban a lakás átadásakor a bérbeadó kötelezettségeiről írtam. A következőkben azzal a határesettel szeretnék foglalkozni, amelyről a jogszabály nem rendelkezik elég egyértelműen, és helyes alkalmazásához szükség van a kialakult bírói gyakorlat ismeretére is. Ez a határeset a festés, mázolás elvégzése, illetve annak költségviselése.

A festési, mázolási munkák elvégzése esetén a bérbeadót, illetve bérlet terhelő kötelezettségek elhatárolásában — a lakás átadásakor és visszaadásakor — nem alakult ki egységes gyakorlat.

A bérlet és a bérbeadó közötti ellentét azért is fennáll, mert az új lakás kiutalásánál a bérbeadó frissen festett, mázolt állapotban adja át a lakást, míg a megüresedett lakás, esetében vagy a bérlet gondatlansága, vagy a természetes elhasználódás következtében az előbbi feltételek nem állnak fenn.

Ugyanakkor mind a megüresedett, mind az új lakásnál a bérletnek lakás-használatbavételi díjat kell fizetnie. Ebből — joggal — a bérlet azt a következőt vonhatja le, hogy a lakást megüresedés esetén is újonnan festve és mázolvá kell átadni.

Abban az esetben, amikor a leendő bérlet megüresedett lakást vesz át, azt korábban más bérlet használta. Jogait és kötelezettségeit a lakásrendelet és a megkötött bérleti szerződés rögzíti. A lakásrendelet 54. paragrafus 1. bekezdés a pontja ezt a következőképpen szabályozza:

„A bérlet köteles gondoskodni:

- a lakás burkolatának, ajtóinak, ablakainak és berendezésének karbantartásáról.”

A végrehajtási rendelet 57. paragrafusa szerint:

„A lakás burkolatainak, ajtóinak, ablakainak és berendezésének karbantartása körében a bérlet kötelezettsége különösen:

- a hideg-, és melegburkolat javítása, szükség szerinti védőkezelése,
- a falak szükség szerinti festése, (meszelése),
- a tapéta szükség szerinti cseréje,
- ajtók, ablakok és a lakásberendezések — bérbeadóra nem tartozó — szükség szerinti javítása és mázolása.”

A jogszabály szerint tehát a bérlet csak a lakás burkolatainál (fal, parketta, hidegpadló stb.), nyílászáró szerkezetinél és berendezésinél tartozik karbantartási felelősséggel. A karbantartás viszont az épület, a lakásberendezés stb. állagának, és rendeltetésszerű használhatósága céljából szükséges megelőző és javító munkák elvégzését jelenti. Megelőző munka mindaz, ami a későbbi meghibásodás elhárítását szolgálja. Ilyen megelőző munkának tekintendő a nyílászáró szerkezetek mázolása, a falak mázolása, festése. Javító munka pedig a már bekövetkezett hiányosságok elhárítása, felszámolása.

A burkolat karbantartása tekintetében az dönti el, hogy kinek kell a helyreállítás iránt intézkednie, illetve a költséget fedeznie, hogy mi a kiváltó ok. Például a fal nedvessége esetében vizsgálni kell, hogy az kinek róható fel. Lehet, hogy ez az épület általános hiányossága (nincs megfelelően szigetelve), ebben az esetben a helyreállítás a bérbeadó kötelezettsége. Előfordulhat, hogy a burkolatot (vakolat) a bérlet sértette meg erőszakosan. E magartás a bérletnek felróható, ezért felel érte, függetlenül a helyreállítandó felület nagyságától.

A rendeltetésnek nem megfelelő használat is lehet ok. Például: a bérlet a lakás konyháját nem szellőzteti megfelelően, a vakolat a külső és belső hőmérsékletkülönbség hatására lehullik. A rendeltetésnek meg nem felelő használatért szintén a bérlet felel.

Ha az ok nem állapítható meg, feltételezhető, hogy természetes elhasználódás következménye a meghibásodás. Mértékének megállapítása mérlegelés kérdése. Általában a kisebb munkálatoknál a bérlet kötelezik a helyreállításra.

Festés, meszelés, tapétacsere

Az ismertett jogszabályból következik, hogy a festés, meszelés és a tapétacsere a bérlet kötelezettsége. Nem a bérlet egyéni, szubjektív elhatározása a mérvadó abban a tekintetben, hogy a lakás festésre, meszelésre szorul, hanem a lakás általános állapota, állaga. Időrendileg sehol sincs meghatározva, hogy a festés, meszelés kötelezettsége mikor esedékes (3 év, 5 év?).

Ha nem megfelelő a lakás használata, vagy a levegő különösen szennyezett (például: belvárosi, vagy gyárak közelében fekvő lakások stb.) a festési kötelezettség — amely szorosan kapcsolódik a tisztántartás fogalmához — gyakrabban következik be. Előfordulhat, hogy megfelelő karbantartás esetében a 4-5 éves, sőt az azt meghaladó festés állapota is olyan, hogy szükségtelen a lakás újrafestése.

A bérbeadó ellenőrzési kötelezettségei

Hiába rendelkezik a jogszabály a rendeltetésszerű használatról, a karbantartásról és tisztántartásról, ha annak betartását nem ellenőrzi. Éppen ezért a bérbeadónak a jogszabály szerint ilyen kötelezettsége van, melyről a következőképpen rendelkeznek:

„A bérbeadó a rendeltetésszerű és gondos használatot, továbbá a karbantartási kötelezettség teljesítését, a bérlet nyugalmának és foglalkozásának zavarása nélkül a lakásban munkanapokon — előzetes értesítés alapján — 8-20 óra közötti időben ellenőrizheti, a bérlet az ellenőrzést tűrni köteles.

Amennyiben a bérbeadó a bérletellenőrzése során azt tapasztalja, hogy a bérlet a jogszabályban előírt kötelezettségének nem tesz eleget, köteles őt felszólítani a hiányosságok megszüntetésére. Ha a bérlet ennek ellenére nem teljesíti a lakás karbantartására vonatkozó kötelezettségét, úgy a bérbeadó a lakásbérleti szerződést

felmondhatja. A felmondás előtt azonban a bérlet részére méltányos határidőt kell megállapítani a munka elvégzésére.

A lakás visszaidása

Ezek után visszatérünk eredeti témánkhoz, nevezetesen, hogy mielőtt a leendő bérlet megkötne a kiutaló határozat alapján a bérbeadóval a bérleti szerződést, a korábbi bérletnek vissza kell adnia a bérletment. Ennek szakszerű lebonyolítása elejét veheti minden további vitának, pereskedésnek, mind a jelenlegi, mind a jövőbeni bérlet vonatkozásában.

A bérleti jogviszony megszűnésekor, illetőleg a lakás kiürítésekor a bérletnek a lakást vissza kell adnia. A lakás visszaidására vonatkozó kötelezettséget, annak mértékét a jogszabály a következőképpen szabályozza:

„A bérlet a lakást és a leltárban feltüntetett lakásberendezéseket a lakásbérleti jogviszony megszűnésekor, illetve a lakás kiürítésekor tisztán és rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban köteles a bérbeadónak visszaadni. A lakás visszaadásakor meg kell állapítani a lakás és a lakásberendezések tényleges állapotát, illetőleg az esetleges hibákat, hiányosságokat, a megállapításokat írásba kell foglalni.”

A bérlet kötelezhető arra, hogy szüntesse meg a hiányosságokat, vagy fizesse meg a helyreállítás ellenértékét, hogy a bérletment ismét kiutalható, használható legyen. Jegyzőkönyvben kell rögzíteni a tényleges állapotot. A bérlet felelőssége csak a hiányosságokért, valamint azokért a hibákért áll fenn, amelyek a bérlet karbantartási kötelezettségének elmulasztásából adódnak.

A jegyzőkönyvet a bérletnek alá kell írnia, ugyanakkor a bérlet a bérbeadó jegyzőkönyvi megállapításaira észrevételt tehet, amennyiben valamivel nem ért egyet. Ez azért is fontos, mert ha perre kerülne sor, a bérletnek kell bizonyítania — a bérbeadó állításával szemben —, hogy a jegyzőkönyvben megállapított hibák, hiányosságok nem állnak fenn, vagy nem olyan mértékben, ahogy a bérbeadó azt feltüntette.

A téma fontosságára, valamint a jogszabály értelmezésénél felmerülő problémák kiküszöbölésére a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 1974. évi 334. sz. állásfoglalásában rögzítette, hogy a lakás visszaadásával kapcsolatban a bérlet terhelő karbantartási (festési, mázolási) kötelezettség nem értelmezhető akként, hogy a bérlet a lakásbérleti jogviszony megszűnésekor a lakást újonnan kifestve, az ajtókat, ablakokat pedig frissen mázolvá köteles átadni.

Dr. M. B.



Majsai Mária metszete

Segített a beilleszkedésben a szakszervezeti munka

A Szegedi Postaigazgatóság Távközlési Üzemének dolgozói nem tudták, hogy április 30-án miért nincs a munkahelyén *Olajos Imréné*. Csak az üzem vezetője ismerte a távollét okát: Klárka, a forgalmi előadó,



szakszervezeti titkárhelyettes, ezen a napon vette át a magas szakszervezeti kitüntetést Budapesten.

Ennek a titkolózásnak persze semmilyen különleges oka nem volt, Olajos Imréné egyszerűen nem hitte, hogy a csendben, mindig szerényen és szinte a háttérben végzett munkáját ilyen magas fórumon ismerik el.

— Huszonkét éve vagyok postás, ebből immár tizenkét esztendeje dolgozom az üzemnél — mondja magáról a frissen kitüntetett, de még mindig egy kicsit csodálkozó asszony. — Forgalmi előadó voltam kezdetől fogva, a szakszervezeti munkába is ezen a munkahelyemen kapcsolódtam be, szinte belépéssel egyidőben. A főnököm beszélt rá a könnyebb, gyorsabb beilleszkedés érdekében.

Klárkáké családjában az emberek gondolai iránti érzékenységre, a segíteni akarás általános életelv. A férj a Szegedi Postaigazgatóság szakszervezeti bizalmi, az egyik lánya óvónő.

— Megpróbálni segíteni az embereken, különösen a mai nehéz gazdasági helyzetben, képviselni a dolgozók érdekeit egy feszült, sokszor ideges világban nem mindig könnyű, de mindig is gyönyörű feladat. Én soha nem akartam az üzemi ranglétrán előre jutni, a szakszervezetben is megéltem több titkárváltást, de ez nem befolyásolta a munkámat. A körülöttem folyó változásokban én csináltam ugyanazt — segítettem, ha tudtam. Kell valami állandóság az emberek életében.

—Áts—

Postásarcok

Külön programot készítettek a számomra

Nem tudom, megfigyelték-e már, hogy a nyugdíjasokkal együtt öregszenek a tárgyak, a szoba berendezései, a könyvek, a lakást egyre ritkábban festik, régi ruhákat hordják. S nem tudom, megfigyelték-e: ha a nyugdíjasokról írnak, a komor és szomorú tényeket vagy elhallgatják, vagy igyekeznek megszüntetni. Pedig mindannyian tudjuk, vagy legalábbis sejtiük, milyen nehéz elviselni a magányosságot, azt az érzést, hogy már nem számítanak ránk, és hát a betegségeket sem fogadják ujjongva az idős emberek. Sok riportot készítettem már nyugdíjasokkal, olyanokkal, akik még akartak valamit az élettől, és olyanokkal is, akik már semmit, és mindig valami szomorúság fogott el, nemcsak azért, mert a saját jövőmet is látni véltem, hanem azért is, mert nálunk ma még szinte törvényszerű, hogy a nyugdíjasok egyedül maradnak.

Ezt az egyedüllétet és magányt éreztem meg a nyolcvanöt éves *Módos Elemér* lakásában is, bár ő ezt olvasva bizonyára tiltakozna, mondván, nem kell sajnálkozni, természetes dolog, hogy az ember megöregszik. Valószínűleg így gondolkodna, mert Módos Elemér annak a postásnemdédnek a tagja, amely a műveltségét nemcsak megszerezte, hanem az évtizedek folyamán gazdagítani is tudta.

Ülünk az asztal mellett. Módos bácsi háta mögött könyvszekrény, benne francia, orosz és német szótárak, diplomáciai és nemzetközi jogi lexikon, *A Kultúra Világa* és az *Új Magyar Lexikon* kötetei sorakoznak egymás mellett. A szoba sarkában a tévé, az éjjeliszekrényen zsebrádió: mind-mind arról tanúsít, hogy bár a betegség egyre inkább a négy fal között tartja Módos Elemért, kíváncsisága nem szűnt meg, a választásra tesz egy iratsomót, remegő kézzel kibontja. Mutatja életének dokumentumait, és mesél.

— 1902. május 17-én születtem, Budapesten. Édesapám vámtiszt volt. A Ferenc József híd kis irodájában dolgozott hosszú évekig. Akkoriban azon a hídon is csak pénzért lehetett átmenni. Emlékszem, gyalogosoknak két krajcár volt a tarifa, ezért egy ceruzát lehetett venni. Az elemibe Budán, a Fehérvári úton jártam, később pedig református gimnáziumba a Lónyay utcába. Szerettem iskolába járni. Délutánonként, a tanítás után apám kis irodájában tanultam. Ő mindig kikérdezte a lec-

két. Jelesen érettségiztem. Jó iskola volt. Németül ott tanultam meg, oroszul és franciául csak később. Egészen más világ volt az, mint a mai. Én az akkor belém nevelt erkölcsöt igyekeztem követni egész életemben. Nem mondhatni, hogy könnyű volt. Lehet, hogy a mai világ sok mindenben jobb, de úgy látom, hogy akkoriban az értékek valahogy szilárdabbak voltak. Az iskolában vegyes volt a társaság: fele kereskedő, fele dzsentri. Kétségteljes, ez a környezet is hatással volt gondolkodásomra.

— Szegény anyám hatéves koromban meghalt, és mivel kétszobás lakásban laktunk, egy házaspárt fogadtunk be. Az asszony vállalta a háztartást, a férfi édesapám kollégája volt. Nem voltunk gazdagok, bár apámnak két állása is volt. Mindennel takarékoskodni kellett.

Az 1918–19-es forradalmi változások előtt tanácstalanul álltam. De nemcsak a változások előtt, hiszen éppen tizenkilencben érettségiztem. Ott álltam az érettségi bizonyítványnyal és egy bizonytalan jövővel. Édesapám, aki egyébként nagyon okos ember volt, pedig csak négy polgárija volt, is helyeselte, hogy én többre vágyom, ezért beiratkoztam a Pázmány Péter Tudományegyetem közgazdasági karára. Itt szereztem meg az okleveles közgazdász diplomát, de 1925-ben még nem volt könnyű elhelyezkedni. Protekcióm pedig nem volt. Azaz, hogy pontosabban legyen, csak később került, mert az egyik osztálytársam édesapja a postánál volt tanácsos, és mivel akkor már nemmetül, franciául jól tudtam, fel is vettek postásgyakornoknak.

— Örültem, hogy egyáltalán állásom van, ráadásul itt a diplomámat is beszámították. Egy évig Bonyhádon voltam gyakornok, ott készültem fel a postatisztképző tanfolyamra. Viszsa jöve Budapestre, el is végeztem. Akkoriban a szakmai gyakorlatot igen fontosnak tartották, végigcsináltunk hát minden postai munkát. Nekem külön programot készítettek, mert nemzetközi szolgálatra szántak. Jelesre végeztem. Ebbe belejárt, hogy az is, hogy sokkal könnyebb volt, mint az egyetem, és az érdeklődésem is megvolt, hiszen tudtam: ha nem tanulok rendszeren, könnyen kicsúszhatok. Az első időkben csak annyit tudtam keresni, amivel ki tudtam fizetni a kosztomat és a lakást. Akkor emelkedett valamelyest a fizetésem, amikor beosztottak a Posta Vezérigaz-

gatóságra előadónak. Itt precíz hivatalnoki munkát kellett végezni. Mi készítettük elő az új postaszabályzatokat és -rendeleteket.

— 1930-ban nősültem, elég későn. Szerelmi házasság volt. Negyvennégy évig éltünk együtt. Szegény feleségem autószerencsétlenségben halt meg. A fiam közgazdasági egyetemet végzett. Ő is kitűnően tud franciául: most a párizsi nagykövetségen követségi titkár. Nem irigykedem a sikereire, sőt örülök neki, de ő azért egy sokkal szerencsésebb kor-szakban nőtt fel. Bár én sem panaszkodhatom, hiszen rengeteg jártam külföldre nemzetközi tárgyalásokra. Rendszeresen részt vettem az Egyetemes Postaegyesület rendezvényein, voltam Párizsban, Ottawában, Brüsszelben, Bécsben, és amikor 1957-ben a szocialista országok Posta- és Távközlési Szervezete megalakult, akkor ezekre a tárgyalásokra jártam.

— 1969. december 31-én mentem nyugdíjba, negyvennégy évi munkaviszony után. Először nem tudtam mit kezdeni magammal, aztán a Postamúzeumba mentem el dokumentátornak. Egészen mostanáig dolgoztam ott. Igen érdekes munka. Nemcsak a történelmi, de a szakmai ismereteim is gyarapodtak itt, hiszen miközben leltárba foglaltam a Postamúzeum dokumentumait, bele-beleolvasgattam az aktákba. Hetente háromszor jártam be. Most nem dolgozom, betegállományban vagyok. Gyenge vagyok, és szédülök. Most már tényleg pihenni akarok. Mióta szegény feleségem meghalt, nekem kell végzennem a ház körüli munkákat. Ez nekem már igen nagy megerőltetés, ezért fogadtam egy takarítónőt, aki rendet csinál, ablakot mos. Van egy asszony, aki minden héten háromszor jön ebédet főzni. Ami az anyagiakat illeti, arra nem lehet panasgom. Tudja, amíg az ember egészséges, nincs semmi baja. De az elesettség, az állandó álmoság, fáradtság, az bizony rossz. Az utóbbi időben már kevesebbet tudok olvasni. A ház körüli munka teljesen lefoglalt.

— És hogy mi volt az élet értelme? Nagyon nehéz erre a kérdésre nem közhelyszerűen válaszolni. Nekem szerencsém volt, mert én szerettem dolgozni. Másrészt egy olyan intézmény tagja voltam, ahol sokat tehettem a nemzetközi postáskapcsolatok ápolásáért. A munkám kielégített, és ez a lényeg.

Udvarhelyi András

Amit nem lehet pénzzel megfizetni

Ahogy az utóbbi években nőtt a postánál a munkaerőhiány, úgy vált egyre szükségesebbé a dolgozók munkájának megkönnyítése a gépesítés. És ahogy nőtt a gépállomány, úgy növekedett a Budapesti Postaigazgatóság Postai Fenn-tartási Üzemének és ezen belül a kispénzkarbantartó műhelynek a jelentősége, fontossága.

Ebben a műhelyben dolgozik a *Május 1. brigád*, amely éppen május elseje előestéjén kapta meg a *Posta Kiváló Brigádja* címet. Ez akár jelképesnek is tekinthető, mert ez a tizenöt ember éppen azzal fejezi ki szolidaritását a többi munkással, postással, hogy nemcsak a szorosán vett munkaköri leírásnak tesz eleget, mert tudják: más megoldás nincs ebben a nehéz gazdasági helyzetben. Persze hazudnék, ha minden eredményüket az önzetlenségnek tudnám be. Ez nem is kívánható, nem kérhetjük tőlük, hogy hosszú ideig saját érdekeit mellőzve dolgozzanak. Ez a brigád úgy dolgozik a többiekért, hogy saját számítását is megtalálja, ahogy mondani szokás a császárnak megadja ami a császáré...

Így mindenki jobban jár. A Postai Fenn-tartási Üzem, amely ismét élüzem lett, és a postahivatalok is, amelyeknek dolgozói a gyorsabban és pontosabban megjavított kisépeken könnyebben végezhetik munkájukat.

Nem könnyű a brigád munkája. Ha csak ezt írom, közhangsúlyos zúgóródik a szó. A tizenöt mechanikai és elektronikai műszerész feladata a postaforgalmi munka zavartalan ellátásához szükséges berendezések biztosítása. De ez utóbbi is túl szakszerűen hangzik. Még mindig nem fejezi ki mennyi verítékes, ideges percet, órát kell végigszendvénük, mert hiába dolgoznak, ha az alkatrész éppen hiányzik. S ha az alkatrész meg is van, akkor a gépek, berendezések elhasználtsága teszi próbára őket. Ahogy *Horváth Károly* műhelyvezető elmondta, munkájukat nehezíti az alkatrészhiány, a munkaterületek rendkívül szétszórtsága és az igen gyakori meghibásodások: havonta 200 bejelentés érkezik a műhelybe. A brigád azonban a szolgáltatások javítása végett

úgy is csökkenti a gépállási időket, hogy a gépeket igyekeznek a helyszínen megjavítani. Tavaly 623 esetben tehermentesítették így a gépkocsikat, ezáltal jelentős szállítási költséget takarítottak meg a cégnek.

Minden rosszban van valami jó. Ez a mondás itt fokozottan igaz. Az alkatrészhiány és a gépek elhasználódottsága ugyanis állandóan újításra kényszeríti a brigádot. Tavaly tizenegy újítási javaslatukat fogadták el, amelyek értéke 15 000 forint volt, és ezzel a Budapesti Postaigazgatóság újítási versenyében az elsőkké lettek. Több tízezer forint értékű import alkatrészt helyettesítettek.

Ezeket az eredményeket azonban csak úgy lehetett elérni, ha állandóan képezik magukat. Nemrégiben Japánból és az NSZK-ból érkezett szakemberek előadását hallgatták meg, s így ma már könnyebben ismerik fel és javítják a *Glory*, a *Mosca* és a *Postalia* berendezéseket.

Amikor a brigádtagokkal a kis műhelyben beszélgettünk, arra a kérdésre kerestem a választ: vajon miért vállalnak többet, miért hajtanak jobban mint más közösségek? A kérdésemre közvetve kaptam meg a választ. Íme:

— Reggel héttől délután három-ötvenig dolgozunk. — mondja *Acsai Lászlóné* adminisztrátor, aki az egyetlen nő itt a műhelyben. Negyvenkét órás a munkaidőnk, de a többség végéig marad. Én nem, nekem ott a család. Naponta két órát utazom Sashalomról, de nem bánom, mert itt jól érzem magam, ezt pénzben nem lehet kifejezni.

— Mióta gémmkázni lehet, megszűnt az elvándorlás — veszi át a szót *Kassa Ferenc* brigádvezető, aki 1975 óta dolgozik itt. Régebben sok volt a feszültség, vita a hivatalokkal. Nemcsak, mert kevés volt a gép és így hosszabb volt a javítási idő, hanem azért is, mert ha bérezésről volt szó, akkor azt vágták a fejükhöz, hogy mi nem vagyunk postások. Amikor pedig az iparban voltak béremelések, akkor azt mondták: maguk postások. Szerencsére rendezték ezt a kérdést: most már mi is postásnak számítunk.

—helyi—

Sokáig ugyanígy

Dolgozó életük alatt végig együtt voltak. A Központi Távirldától az egyesített kézbesítő osztályig. És mikor a hosszú és görögnyelvű útnak a végére érkeztek, megfogadták: amíg lehetnek, egymást nem felejtik el...

A találkozás helyét is úgy beszélték meg, hogy mindegyiküknek közel legyen: a Népköztársaság út elején a Keringő kávéház...

A legközelebb lakó, *Paprikás József* déli tizenkettő után betért a kávéházba és asztalt foglalt, úgy, hogy közel legyenek az ablakhoz. *Pordán Istvánnak* volt az óhaja, hogy kilásson az utcára. Húsz évig kézbesített a környéken, és ha néha ismerős arcot pillantott meg, kimeredt a szeme és boldog volt.

Paprikás ült az asztal mellett, simogatta sápadt arcát, és figyelte az ajtót. Fiatal, szőke hajú pincér lépett Paprikás asztalához. Köszöntek. Ismerősök. Paprikás csak annyit mondott: „A szokásosat kérem.” A pincér bólintott. És biztos ami biztos, rákérdezett: „Egy unicum, egy kenyér és egy édes vermet?” Paprikás mosolyogva biccentett. Jólesett neki, hogy emlékszik rájuk a pincér.

Zörrent az ajtó. Pordán lépett be a kávéházba, szűk volt neki a bejárat, három év alatt tizenöt

kilóval gyarapodott, topogva leült, jólesően nagyot fűjt és törölte a homlokát.

Beszélgettek. A fűlledt melegre panaszkodtak. A következő pillanatban *Környei Ferenc* emelt hangon köszöntötte őket „Szervuszatok nyugdíjas, postás barátaim!” Kacagott. Nem látszott a szeme, gömbölyű, mint egy telezsák... Ölelkeztek. Arcukon fény lobbant. Örültek, hogy látták egymást. Nagyon örültek.

Helyet foglaltak. Pillanatnyi hallgatás után Paprikás kezébe vette az unicum poharat és megemelte. Pordán a konyakos poharat, Környei pedig az övét. Aztán koccintottak, biccentettek és ittak. Vagyis csak belekóstoltak.

— Talán azért rendezték a dolgot, mert rájöttek vezetőink, hogy a szakemberek itt tartása, stabil karbantartó, javítógárda létrehozása az egész posta érdekében — magyarázza Horváth Károly. — Most ugyan utolértük a hagyományos postai munkát végzők kereseti szintjét, de az áremelésekkel így is nehéz lépést tartani. Én 14 éves korom óta dolgozom, egyetlen hiányzómat nem volt, balesetemet kivéve betegállományban nem voltam. 33 évi munka után 7500 forintot keresek. Támogatnom kell az idős családtagjaimat és a fiamat is, aki most nősül. Amikor fiatal voltam, azt mondták, miénk a jövő, legyek türelemmel, most itt van, és én meg vagyok terhelve adósságokkal. A végéimkázás nélkül nem is tudom mit csinálnék. Elértem egy jó közepes életszínvonalat, amivel többé-kevésbé elégedett voltam, de mostanában egyre inkább félek, hogy ez az életszínvonal veszélyben van.

— Húszfajta gépet kell javítanunk — mutatja a berendezéseket *Debnár Péter* műszerész. — A legegyszerűbbtől a legbonyolultabbig mindenből van: fémpénzszámláló, bankjegyszámláló, utalványfelvétel, bélyegzőgép... Szerencsére anynyi munkánk van, hogy nemigen érünk rá sokat lelkizni. De otthon azért néha eszembe jut, hogy ötven lakunk egy szobakonyhában. Tíz éve adtam be a lakáskérvenyemet. Mindezt nem panaszkodom, csak azért, mert sok fiatal ilyen lakástörtétre él néz. Egyébként jól érzem magam itt.

— Hetente kétszer, ha jó idő van, a fiatalok fociznak a kispályán — tereli másra a szót *Kassa Ferenc*. — A hetven postás csapat között már sokszor voltunk első és másodikok. A sport nemcsak vetélkedésre jó. A focizás közben jobban megismerjük egymást, összerázzódik a gárda.

— Én is azért jöttem ide, mert jó a műhelyben a hangulat — mondja *Sepreny István*. — Pedig a tsz-mellékküzmágban nem is kerestem rosszul. De nem tudtam lépést tartani a „piásokkal”, inkább eljöttem. Itt a sok munka mellett jókat vitatkozunk, kirándulunk. Voltunk már Szentendrén, Pécsen, Sopronban. A Postamúzeum számára gyűjtöttünk postás emlékeket, részt vettünk ünnepségek rendezésében, a kommunista műszakokon dolgoztunk az SOS gyermekfalukért. Egy szóval most jól együtt van a csapat.



A műszerészsnők brigádja

Tiszta, világos nagy terem, amerre nézek, mindenütt rend, virágok, az ablakokon ízléses függöny. Mikor az ember belép, úgy érzi mintha egy meghitt hangulatú lakószobában lenne. Hogy ez munkahely, arra csak a munkapadok, a kijavított és javításra váró távbeszélő-készülékek, a polcokon rendben sorakozó alkatrészek, na meg a készülékekkel szorgoskodó műszerészsnők emlékeztetnek.

Ilyen barátságos, családias munkakörülmények között dolgozik a Miskolci Postaigazgatóság Javító és Szerelő Üzemének Kándó Kálmán készülékjavító műszerész szocialista brigádja. 25 évvel ezelőtt alakult a brigád. Azóta több áll- szervezés és személyesere történt, de vállalásaikat igyekeztek mindig teljesíteni, sőt túlteljesíteni. A brigádvezetővel együtt jelenleg tizen vannak, valamennyien nők, és egy kivételével családanők, sőt két nagymama is dolgozik közöttük.

A brigádvezető Puskás Gáborné, meggyerő külsejű, jó felépítésű, vezetésre alkalmas egyéniség, aki a munkahelyi és a családanyai feladatokon kívül még mint lakóbizottsági tag is tevékenykedik. A brigád többi tagja: Remenyik Jánosné, Varga Istvánné, Hompóth Andrásné, Kanyó Andrásné, Barabás Mária, Müller Béláné, Bakos Imréné, Kleine Péterné, Jánosik Jánosné.

1985 óta minden évben kiérdemelték különböző szintű elismerést, köztük több ízben bronz-, ezüst- és aranyérmet. Voltak a vállalat, valamint a postaigazgatóság, továbbá a Kisebbségi Bizottság, a Posta és Távközlés Kiváló Brigádja. Munkájukat és magatartásukat a közösségi szellem jellemzi, ami nemcsak a munkahelyen, hanem a magánéletben is megnyilvánul.

Munkájukhoz Király Károly, az üzem vezetője — a lehetőség határain belül — minden támogatást megad, és emberséges, megértő, segítőkész magatartásával mintegy példaképül szolgál. Igen jó a kapcsolatuk az üzem szakszervezeti bizottságával is, mivel közöttük dolgozik a szakszervezeti főbizalmi, aki igen jó kapcsolatot tart a brigád és az szb között. Az szb tanácsaival, s egyes közös rendezvényeik során anyagilag is támogatja őket.

Általánosságban ezek indo-



Puskás Gáborné munka közben

kolták és tették lehetővé, hogy ezúttal a Posta Kiváló Brigádja kitüntetését érdemelték ki. A továbbiakban kissé részletesebben és konkrétan ismer- tetjük érdemeiket, kiragadunk néhány kiemelkedő teljesítményt, melyek a magas kitüntetését indokolták.

A még használható, bontott anyagok (készülékcsengők, számhívóművek, hallgatóbetétek, induktorok, készülékpáncél, egységdobozok) felújításával 1986-ban a vállalt 80 000 forinttal szemben 294 510 forint anyagbiztosítást, illetve megtakarítást tettek lehetővé. Ezzel gazdasági vállalásaikat is túlteljesítették.

1986-ban 14 500 távbeszélő-készülék felújítását vállalták, de ezt 446-tal megtoldották, ami 106,7 százalékos teljesítménynek felel meg.

Kezdetől fogva részt vesznek az újítómozgalomban. 1962-től 59, 1981-től, az üzem megalakulásától pedig 11 újítási javaslatot nyújtottak be, melyeket kivétel nélkül elfogadtak. 1986-ban csatlakoztak az „egy brigád egy újítás” mozgalomhoz. Jelenleg is több javaslatuk van kidolgozás alatt.

Az eredményes gazdasági munkán túlmenően a kulturális, a politikai és a társadalmi munkákban is rendszeresen részt vesznek. Egy tagjuk politikai, kilenc pedig szakszervezeti oktatáson képezi tovább magát. 1986-ban 204 óra társadalmi munkát végeztek. Az év folyamán egy kommunista szombaton vett részt a kollektíva, amely 57 órát tett ki. Ennek ellenértékét megosztva utalták át a műjépgyűjtemény II-es ütemének és a helyi KISZ-alszervezetnek a támogatására.

Több miskolci óvodával és

latuk, s részükre a már nem használható alkatrészekből játéktelefonokat készítettek; az elmúlt évben 50 darabot.

Folyamatosan végzik a 2. számú szakközépiskolának átadott és ott szemléltetésre, illetve gyakorlásra használt készülékek szükség szerinti javítását, felújítását. Azonkívül a tanulók gyakorlati oktatásban is részt vesznek. Patronálják és oktatják a fiatalokat, tapasztalataikat, a különböző szakmai fogásokat szívesen átadják részükre.

A brigád tagjai közül többen töltöttek be társadalmi tisztséget. Társadalmi tevékenységük főbb jellemzői közé tartozik, hogy a miskolci szociális otthonból egy idős asszonyt patronálnak. Az egész évi törődést és látogatást az öregek napján az otthon vezetősége „Dicsérő Oklevél” átnyújtásával köszönte meg.

Természetesen az üzem csinosításában is rendszeresen részt vesznek. A brigád a szocialista brigádmozgalom harmas célkitűzését magáévá tette. Igyekezett minden területen a lehetőségekhez mérten minél jobb eredményt elérni, s a munkát magas színvonalon végezni.

A brigád továbbra is szeretné a termelési szintet magasabbra emelni és az anyagmegtakarítást fokozni. Tovább folytatják a szociális otthonban élő idős asszony patronálását, valamint a társadalmi munka kiterjesztését és a közösségi szellem ápolását. A városi úttörőtábor megvalósításához pénzbeli támogatással kívánnak hozzájárulni.

A kitüntetéshez gratuláltak, és terveik megvalósításához jó munkát, jó egészséget kívánnak.

Horváth Dezső

Találkoznék volt egy kitüntetésre felterjesztett brigáddal. Mindössze annyit tudunk róla, amennyit az előterjesztés tartalmazott, azaz még ez is bizonyos kétségeket hagyott bennünk egy különös adat miatt: létszáma 2 fő. Bizonyára egyszerű sokszorosítási hiba, egy számjegy valószínűleg elcsúszott.

A rejtély hamarosan tisztázódott, amikor személyesen is megismerkedtünk a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság hatvani hálózatfenntartó üzemének Török Kábel szerelő és vonalépítő brigádjával. Természetesen nem a teljes létszámmal, hiszen az huszonegyet tesz ki, és amint az mesterségükből is következik, nagyobb részük most is az általuk karbantartott hálózatot foglalkoztatja. A felügyeletük alá pedig 1337 km távkábel tartozik, s ez több megyéni területen halad végig, a Duna-kanyartól helyenként a Tisza vonaláig.

A hatvani székházban Varga Sándor brigádvezetővel, Takács Jánosné belső szerkesztővel (ő vezeti a naplót), Püspöki László, Orbán Lajos, Berényi László csoportvezetővel, továbbá Rodek Antal üzemvezetővel és Bíró Márton üzememelővel találkoztunk. Ők is tagjai a brigádnak.

Pillanatnyilag két dolgozója van az üzemnek — halljuk Varga Sándortól —, aki nem brigádtag. Ez sem végleges állapot. Az újonnan jövő dolgozókat is befogadjuk a brigádba, előbb azonban másfél—két évi próbaidőt adunk beilleszkedésükre. Úgy érezzük, bevált az a módszerünk. A kezdeti nyolc főtől jutottunk el a mai létszámmig, s a brigádban uralkodó légkörről csak annyit szeretnék megemlíteni, hogy az alapító tagok, tizenkét esztendő együttmunkálkodás után is valamennyien közöttünk vannak.

Az üzem létszáma — jegyzi meg Rodek Antal — jó kilencven százalékban állandó. Óhatatlan, hogy időnként valaki kiváljon a közösségből, azonban több példát is fel tudnánk sorolni arra, hogy a távozók visszaigyekeztek hozzánk.

Folytassuk a bemutatkozást! — mondja Takács Jánosné. — Megalakulásunk óta folyamatosan elnyertük a Szocialista címet, öt alkalommal pedig az arany brigádérmet. A tagság viszonylag fiatal, így eléggé nagy a tanulási kedv is. Iskola- ba hárman járnak, kábelszerelői tanfolyamot ketten végeznek. Ezenkívül Orbán Lajos a műszaki tiszt tanfolyam hallgatója, Bíró Márton a mérnök-távbeszélő tanuló, magamat pedig anyaggazdálkodási tanfolyamon képezem.

Az előterjesztés a hálózatrongálás megelőzésében és a minőségi mutatók teljesítésében elért kiemelkedő eredményeket méltatja. Segít ebben az említett jó munkahelyi légkör?

A jó légkör — válaszol a kérdésre Bíró Márton — első- sorban is helyes szemléletet alakított ki a brigádtagokban. A munkánk ésszerű felfogását tükrözi mozgalmunk vált jelmondatunk: Nyitott szemmel

A munkaverseny nem ismer határokat

jár! Erre pedig a még mindig nem tökéletes közműnyilván- tartás miatt nagy szükség van. Idejében észre kell venni a hálózatunk mentén folyó munkálatokat, nehogy a kábelekből kár keletkezzen.

Orbán Lajos szerint a brigádtagok még a hét végén észlelt magánépítkezéseket is rögtön bejelentik az ügyeletnek. A telekkialakításnál ugyanis többfelé nem vették figyelembe a nyomvonalakat, és már előfordult, hogy házat akartak építeni a kábel fölé.

Sok rongálást előznek meg Püspöki László szerint egyik elfogadott újításukkal is. Feliratos, matricás táblákat készítettek, amelyek felhívják a figyelmet a kábelnyomvonalra, a korrúpcióra, és feltűntetik az üzem címét. Természetesen a legfőbb védelmet a tervszerű nyomvonalbejárás nyújtja. Az állandó figyelem eredményét a brigádvezető foglalja össze:

Az előírások 100 kábelszám- lóméterenként évente 1,5 kábelszám- lóval számolnak, ezzel szemben a statisztika nálunk 1-et mutat ki. A brigád hibájából nem fordult elő rongálás. Még nagyobb arányban sikerült csökkenteni a 100 kábelszám- lóméterre eső hibák számát. Itt a megengedett 5-tel szemben 2,4 a tényszám. Ugyancsak a tervszerűen elvégzett megelőző karbantartás javára kell írni, hogy a hagyományos kábelek 8 és a koaxiális kábelek 6 óráig el- fogadott hibaidejét a brigád 4,8, illetve 3,4 órára tudta leszorítani.

A brigádnapló még egyéb munkákról is tanúskodik...

Igen. Anélkül, hogy elhanyagolnánk az előírt karbantartást, elvállalunk hálózatépítő és -szerelő feladatokat is. Így többek között az előregedett Füzessabony—Eger kettős szimmetrikus kábel kiváltásával és kiegyenlítésével másfél millió forint értékű többletmunkát végeztünk. Azután negyedévi többleteljesítményt hozott nekünk, hogy elvállaltuk a zene-

központnak a budapesti erősítő- be való csatlakoztatásával kapcsolatban a léges rendező áthelyezését.

De ha nincs ilyen kiemelt munkánk — szólal meg Berényi László —, akkor is találunk magunknak a feladatunkon kívül hasznos tennivalót. Bontott kábel mindig adódik, s ennek rendszerint van még használható, felújítható része.

Tudomásunk szerint a brigád igen hasznos nemzetközi kapcsolatot is fenntart.

Hol lehet a hiba egy nemzetközi összeköttetésen? — veszi vissza a szót a brigádvezető.

Valamikor egymással muto- gattunk. Azután rájöttünk, hogy sokkal kellemesebb az együttműködés, mint a vita. A miénkhez hasonló feladatot ellátó losonci üzemmel (a pozsonyi igazgatósághoz tartozik) a Salgótarján—Losonc kábel- összeköttetés fenntartására szerződünk. A hivatalos kapcsolatból barátság szövődött. Kölsönösen meglátogatjuk egymást, tapasztalatot cserélünk, szakmai bemutatókat szervezünk, amellyel, hogy ne- gyedévenként közösen mérjük a szóban forgó kábelt. A szlovákiai társszervek is komolyan veszik kapcsolatunkat. Az 1985-ben Losoncon rendezett brigádtalálkozóhoz a zólyomi igazgatóság vezetője is megie- lent. Nem lehetett panasz a mi tavalyi rendezvényünkre sem.

A brigádtalálkozó természetesen a munka utáni ünnep, amely a barátkozáson kívül alkalmat nyújt a további együttműködés megerősítésére. A do- log lényege azonban az összeköttetések biztonságos működése, a szolgáltatás javítása. Mindennek pedig kitüntetés a jutalma. Beszélgetésünk óta a Török Kábel szerelő és vonal- építő brigádja címmel együtt a Nemzetközi Munkaverseny Élenjáró Brigádja kitüntetés is átvette.

Velük együtt örülünk, és tovább szép sikereket kívánunk. Benda István



Poszár István vezetékszerelő, Dobi Sándor segédszerelő, Molnár István segítő és Varga Sándor brigádvezető átvétel előtt megvizsgálja az új hálózatot

ÚJ HIVATAL

Nemrégiben költözött új helyére a nyíregyházi 3-as számú postahivatal. A Nyíregyháza-Malomkertben épült kétszintes — csaknem 250 négyzetméter alapterületű — postahivatal kivitelezője az ÉPSZER volt. Az új létesítmény tágas és korszerű. A szűkös, kopott helyiségek után végre kényelmes körülmények között dolgozhatnak, fogadhatják az ügyfeleket a 3-as posta dolgozói. A hivatal csupán néhány házzal költözött odébb régi helyéről. A közel- múltban átadott lakóházak szomszédságában, egy új épületbe települt át a posta. A postások és a környékbeli lakosság több évtizedes óhaja teljesült.

Suba Ernő

Több lábon állni Zircen is

A postások még 1935-ben építették fel a zirci üdülőt, hogy pihenőhelyet biztosítsanak maguknak és a családtagjaiknak. Azóta is csak úgy emlegetik ezt az Erdőkalján, a Pinterhegy oldalában felépített és azóta sokat bővített, fejlesztett intézményt, hogy postásüdülő.

Az évek során itt is megtanulták a vezetők, hogy fontos feladat „több lábon állni”. Az észak-balatoni üdülési és szanatóriumi igazgatóság hatékony segítségével és támogatásával mindig „újítanak”, fejlesztenek. Így elkészült már a központi fűtés. A teljesített üdülőben ez év- től már fogadhatják majd a dolgozókat, a vendégeket. Így az-

után teljes körű lehet a kihaszná- ltság. A családok üdülőben télen is gondoskodnak a dolgo- zók foglalkoztatásáról, hogy megtartsák őket a következő üdülési szezonra. Már öt éve működik a varroda, amelyben átlag 20 asszony és lány számá- ra adnak munkát, a sümegi FOLTEX ipari szövetkezet köz- reműködésével.

A „több lábon állni” elvet hi- vatott szolgáltni, hogy a nagy kapacitású konyhában meg- szervezik a „külső” étkeztetést más vállalatok, szervezetek dol- gozói számára. Így várja a má- jusban kezdődő újabb üdültetési szezon Zircen a postásüdülőt. Gáldonyi

Szakközépiskolásaink művelődési lehetőségei

Az iskolai ötnapos munkahét bevezetése óta a tanulóknak szinte egy teljes műszakot — 6-7 órát — kell naponta végigülniük. S ha kora délután végre kiszabadulnak a padokból, a szellemi megterhelést nem túl szívesen oldják fel az önművelés igényesebb formáival. Fáradtak, a szabad idejüket a

könnyebb ellenállás elvét követve igyekeznek eltölteni. Beszélhetünk-e hát a gyerekek ön- és közművelődéséről, mit tesznek, tehetnek ennek érdekében a pedagógusok?

Ezt kérdeztük a Postaforalmi Szakközépiskolában Csomór György igazgatótól és nevelési helyettesétől, Nagy Kálmántól.

Hogy művelt felnőttekké váljanak

— A kínálat nem szegényes — válaszolta az igazgató. Más kérdés, hogy ki, mit használ be a maga számára. A tanterület nálunk is arra törekszik, hogy a diákokból ne szakbarbárok, hanem sokoldalúan művelt felnőttek váljanak. Hogy ez sikerül-e vagy sem, arról nem lehet statisztikát készíteni, hiszen ez nem csupán az iskolától, hanem a családi és egyéb körülményeken kívül, az egyéni adottságoktól is függ. A mi dolgunk, hogy az érdeklődésüket ne csak a szakmai tudnivalók iránt keltsük föl.

Az iskola 80-90 tagú ének-karja a zenei ízlés fejlesztésének egyik hagyományos formája. 1982-től — köszönhetően a főhivatású kórusvezetőnek — évről évre egyre jobb eredményeket ért el a kórus, sorozatban nyert el a versenyeken az arany fokozatot. Ma már alig van olyan postás rendezvény, ahol ne szerepelne, s a sikerélmény mellett az is ösztönzi az énekkar tagjait, hogy az igazgatói dicsőítést az ellenőrző könyvkébe is beírjuk.

Sokat segít az iskola közművelődési céljainak elérésében a Postás Művelődési Központ is — veti közbe Nagy Kálmán. A kórusnak megvásárolták a formaruhát, ezenkívül az évente 8-10 alkalommal megtartott, rendhagyó irodalomórán közreműködő előadóművészeknek kifizeti a gázsiját. Ezek az órák rendkívül színesek; az aktuális tananyaghoz illeszkedő versek, prózafelolvasások, a zenei kíséret, az énekszámok elsősorban érzelmileg hatnak a gyerekekre, ami az érdeklődés felkeltésének jól bevált fogása. Hasonlóan a közművelődési pódiumsorozat előadásaihoz, melyeken ismert művészek tartanak irodalmi órákat évente háromszor-négy-szer. Rendhagyó módon szeretnénk megtartani a jövőben a történelemórákat is; ennek szervezését már elkezdtük.

Ugyancsak a művelődési otthon anyagi támogatásával tartjuk meg havonta egy-egy évfolyamnak a „poli-suli” előadásait. A KISZ-szervezet igénye szerinti témákhoz TIT-előadókat hívunk meg, s a politikai vitakör sikere, a résztvevők élénksége jórészt attól függ, mennyire ért az előadó a gyerekek nyelvén.

Szem előtt tartjuk a tanuló fizikumának a „karbantartását” is — veszi vissza a szót az igazgató. A sportolás feltételei azonban kezdetlegesebbek az iskolában: udvarunk nincsen, s az egyetlen tornatermen 22 csoportnak kell osztoznia. A 10 lányból álló tornaszakosztá-

lyunk ennek ellenére eredményesen működik: a márciusi közművelődési tornász bajnokságon például a 6. helyen végeztek. A sportmunka javítása céljából vettük fel a kapcsolatot a Postás Sportegyesülettel, melynek főként tájékoztató-futó-szakosztályával kívánunk együttműködni, s a szezonban — szintén a PSE égisze alatt — aktívan részt venni a vízi sportokban. A hétvégi szervezett testmozgások iránt főleg a 200 kollégistánk érdeklődik; ők a tagjai zömmel az országjáró diákkörnek, Akos János kollégiumigazgató vezetésével.

A fővárosi diákok többsége nem igényli a közös hétvégi programokat, s az iskola ezt nem is erőlteti rájuk; ideálisabbnak véljük, ha inkább a lazuló családi kötelékek erősödnek, a szülők, testvérek körében töltik el tanulóink a szombat-vasárnapokat.

Visszatérve a szellemi elfoglaltságra: az iskola magyartanárainak a munkaközössége rendszeres kapcsolatot tart a Petőfi Irodalmi Múzeummal, ahol „Korok—stílusok” címmel ugyancsak a tananyagot kiegészítő, átfogó foglalkozásokat tartanak a muzeológusok a középiskolásoknak. Irodalmi szakkörünk szervezésében a mi diákjaink is látogatják ezeket a játékos, érdekes előadásokat. A szakkör vezetője Egredi Lajos nyugdíjas történelemtanár, egyébként is szívügyének tekint a múzeumok megismertetését: gyakran órát is tart a helyszínen, s szinte nincs olyan múzeum, ahová szombat délutánoként, sokszor szülői kísérettel, el ne kalauzolná a gyerekeket.

— Ne feledkezzünk el a színházakról sem — jegyzi meg Nagy Kálmán. Látogatásuk az iskola éves munkaprogramjában is szerepel, s az élményeket utólag megbeszéljük a tanulókkal. Előtte pedig arra is felkészítjük őket, hogyan viselkedjenek, öltözzenek Thália házában.

Végül azt is megemlíteném, hogy a februári szalagavatón igen kedves, táncos műsort állított össze önállóan a hat, érettségire készülő osztály. Ez arra is bizonyíték volt, hogy ha a 700 tanuló érdeklődése nem is homogén, ösztönzéssel, indirekt ráhatással nevelhetők a „többre”. A jobb eredmények elérésének persze az is feltétele lenne, ha a merev iskolai tanterv némileg „lazulhatna”, a fakultáció bővülne. Nem utolsósorban pedig az, hogy az alapozó képzés, vagyis az általános iskolai felkészítés a jelenleginél jóval igényesebb volna.



Az „aranyos” kórus

Múltunk is kötelez

A Puskás Tivadar Híradástechnikai Szakközépiskola tagjai sportudvarán könnyedén öltözött fiúk rúgják a labdát.

— Mi nem panaszkodhatunk a sportolási lehetőségek hiányára, a tanulók kedvükre válogathatnak a testedzési formák között — mondja Kecskei Emília igazgató, akivel a nevelési igazgatóhelyettes: dr. Posta Gyuláné társaságában beszélgetünk.

Bőven van miről, hiszen a szakközépiskolások — akik nagyban készülődnek az iskola 75 éves fennállásának tiszteletére rendezett ünnepségsorozatra — nevelésében itt is az a cél, hogy tág látókörű, korszerűen képzett szakemberek legyenek. Az életre való felkészítésükben ezért nagy gondot fordít arra a tantestület, hogy ne kizárólag a technika szemüvegén keresztül szemléljük a vilá-

got, ötvöződjék látásmódjukban mind a „két kultúra”.

A rendszeres színházlátogatások alkalmával — a darabokat olykor a diákok kívánsága szerint választják ki — nemcsak a mondanivalót elemzik ki utólag a fiúk a szaktanárokkal, hanem a műszaki megoldásokat is megvitatják.

Az általános műveltség elmélyítését szolgálják a különböző szakkörök (ének-zene, iskola-történet, matematika, fizika, nyelv stb.), melyek a továbbtanulni szándékozók felkészítésének is kitűnő eszközei. Az I—II. osztályban oktatott fakultatív angol mellett itt népszerű a leg-

több középiskolában nehéznek elkönyvelt orosz nyelv is: sokan önként érettségiznek belőle, többnyire jelesen.

A múzeumok, a speciális gyűjteményeket bemutató kiállítások megtekintéséhez, a látottak feldolgozásához a pedagógusoktól, a muzeológusoktól egyaránt segítséget kapnak a tanulók. Hogy sikeresen, bizonyítja: a Petőfi Irodalmi Múzeum Korok—stílusok sorozatának anyagából egy ízben három tanuló önállóan készített színvonalas műsort. Az erről készült fénykép mellett a produkcióért kapott ajándékot, a művészi habán vázát is kiállí-

tották az iskola folyosóján. A falakat díszítő tablók egy része a diákok sokféle érdeklődésének, eredményes szereplésének a dokumentumai.

— Voltak már elsősként a Hadtörténeti Múzeum által meghirdetett Rákóczi-történelmi vetélkedőn, és nyert érmet a tavaly végzett Tóth Géza a Kazinczy-versenyen. Győztek kollektíven Ady-vetélkedőn, s kapott első díjat Kontra József A szovjet költészet 70 éves vers- és prózamondó versenyen. A Tervezzük tárgyakat pályázaton pedig Kiss Vilmos egy olyan bonyolult, nagy technikai felkészültséget igénylő digitális jelanalizátorral vitte el az első díjat, ami egy kész szakembernek is dicsőségére vált volna.

E sikereket nem a teljesség igényével soroltuk fel, hiszen csupán a Puskás Tivadar-em-

ismereti óra keretében hetente kétszer — az iskola 11 saját számítógépén gyakorolnak, elmagyarázza, milyen nagy segítség ez a logikát, az analízist és a szintetizáló képességet, az összefüggések felismerését egyaránt fejlesztő technika. A diákok ambíciójára jellemző, hogy — Heller Ferenc tanár irányításával — telexgépen is megje-

lentettek már komputeres programot, amiért nem kisebb személységtől, mint Marx György fizikustól érdemeltek ki elismerést.

A híradástechnikai szakközépiskolásoknak tehát szintén van miből válogatniuk a „bőség asztaláról”. Eredményeik azt bizonyítják, hogy élni is tudnak vele.

A környezet is lehet nevelőeszköz

A tanári szobának csaknem a fél falát beborítja a mesés népi himzés — egy pedagógus mesterműve. Hasonló ízlést tükröz a Dabasi Táncsics Mihály Gimnázium és Postaforalmi Szakközépiskola valamennyi helyisége: a hatalmas pálmákkal, zöld növényekkel díszített folyosók, a mosható lambériával, paszellszínű függönyökkel, szőnyegekkel, kerámiákkal otthonossá tett szobák, a hasonlóan dekorált tantermek. És minden négyzetméternyi terület ragyog a tisztaságtól.

— Minden szünetben felmosatjuk a közlekedő utakat; másrészt képtelenség lenne a mintegy 400 tanuló körül rendet tartani — mondja Márjai Péterné igazgatóhelyettes, aki kezdetől fogva „együtt létezik” a több mint 20 esztendeje fennálló tanintézet.

— Az esztétikus környezetet ugyancsak fontos nevelőeszköznek tekintjük — veszi át a szót dr. Krenkó József igazgató. — A nálunk évente kiképzett 136 leendő postás többsége falvakon, kisebb településeken helyezkedik el az érettségi után, és nem mindegy, milyen kultúrát visznek magukkal. A vidéki hivatalokban dolgozók máig méltóságos személyek: ha ápolat a külsejük, a munkahelyük, ha udvariasak, kedvesek az ügyfelekkel, magánemberként is példaképül szolgálnak a helybelieknek. A következő tanévre azért is tervezzük, hogy egy (nevelési) igazgatóhelyettes csakis a tantárgyakhoz szorosan nem tartozó tudnivalókra oktassa őket.

A mi gyerekeink gyakran a legelhagyottabb helyekről, olykor tanyáról jelentkeznek az iskolánkba, s bizony nagyon sok időt fordítunk arra, hogy ne csupán a tananyagot, hanem az illetet is megtanulják — veszi vissza a szót Márjai tanárnő. A szülői értekezletre meghívottakat például kis csoport várja az iskola kapuja előtt. A „fogadóbizottság” udvariasan köszönti őket, megkérdezik, melyik osztályba igyekeznek, s ha kell, személyesen kísérik fel az érkezőket a tanterembe. A hozzártatózók elragadtatva méltányolják ezt a gesztust, a kisdíjak pedig boldogok, s versengve jelentkeznek az önkéntes szolgálatra. Tény, hogy jobban is alakíthatók, mint a városban felcseperedettek, a tiszteletudó magatartás vidéken még érték-mérő tulajdonság, a szülő nagyon jó partnerei a pedagógusoknak abban, hogy gyermekeik viselkedése csiszoltabb legyen, mint az övék, s társaságban is megállják a helyüket.

Elmondták beszélgetőpartnerim azt is, hogy bár Dabas dinamikus fejlődő helység, kulturális központnak nem nevezhető. Az ott tanulók művelődési lehetőségeit így az iskolán belül kell megteremteni, de ehhez egyre több külső közreműködőt is felkérnek. A politikai főiskola tanárai, a helyi pártbizottság munkatársai a közéleti tudnivalókban igazítják el a gyerekeket, akiknek a „rázós” kérdéseire is szintén válaszolnak. Járt már itt kíséret nélkül, magánlátogatóként nem kisebb személyiség, mint Veress Péter külke-

reskedelmi miniszter. A legkülönbözőbb témákat érintő, minden formalitástól mentes, közvetlen előadása olyan sikert aratott, hogy a tanulók előzetesen leadott írásbeli tudakozódására adott feleletei után, a tervezett időn jóval túl is záporoztak hozzá a szóbeli kérdések.

Az iskola nem ismer kényes témát: tartott egy ízben egészségügyi felvilágosítást a diákoknak dr. Czeizel Endre genetikus, Kronczwald doktor pedig maga ajánlotta fel, hogy a videóra felvett, a serdülők nem problémáiról szóló előadás-sorozatán kívül, egyénileg is foglalkozik a hozzáfutókkal.

A testi-lelki higiéniára nevelés mellett a hagyományos ápolására ugyancsak gondot fordítanak az iskolában. A személyesen felkeresett nyugdíjas postások emlékeiből a tanulók dolgozatot írnak, s a legjobban sikerülteket nyilvánosan felolvasás. Rendeznek emellett „ki olvas többet” házi irodalmi versenyt, részt vesznek a Budapesti vidéki postaigazgatóság (amely egyébként igen sokat tesz az iskola fejlesztéséért, körülményeink javításáért) által évente rendezett vetélkedőn. A legutóbb tavaly megnyert fejtő jutalmául kapott 10 ezer forinttal a Táncsics-alapítványt gazdagították; az ezzel az összeggel is megnövelt kamatot minden esztendőben a két legjobb tanulmányi átlagot elért gimnazista, illetve egy szakközépiskolás, azaz összesen három tanuló között osztják fel.

A gyerekek közreműködésével igyekeznek emlékeztetessé tenni a sablonokat kerülő, mindig valamilyen új megoldással rendezett társadalmi, politikai ünnepeket, melyeknek már híruk van Dabason. Nagy esemény évente a postás-avatás; ötletgazdag műsorát a felsőbb osztályosok állítják össze, a „gölyák”, s a mindig népes vendégsereg öröme. A rendszeres kirándulásokon, autóbustúrákon kívül pedig esztendőként egyszer „kibérlük” a város színházát, ahol a példás fegyvellem megtekintett előadás után virágokkal köszöntik, az ettől a figyelmességtől minden alkalommal meghatótt művészeket.

Búcsúzóul bejárjuk az egykori tanácsházból átalakított, csak a postaforalmi szakközépiskola számára létesített, 55 személyes diákotthont. A bentlakók segítségével parkosított udvar, a tündérien berendezett társalgó, a patyolatista konyha és a mellékhelyiségek, a pedánsan rendben tartott 2—10 ágyas, meleg színekkel lakályossá varázssolt szobák látványa méltán váltott ki elragadtatást a látogatóból. A látottak-hallottak után ezért is tartottam hű tükörnek az igazgató nevelési célokat summázó megjegyzését:

— Azt szeretnénk, hogy a legparányibb településről ide kerülő tizenéves is fogékony legyen minden szépre, jóra. Hogy erőnk, lehetőségeink szerint olyan kis európai szigetet teremtsünk számukra, aminek a hatásai akkor is maradandók, ha ott folytatják az életüket, ahonnan egyszer elindultak.

Simon Zsuzsanna



Sikeres szereplés után

Újdonságok a Népszavában

Feltehetően feltűnt a Népszava-olvasóknak, hogy 1987. március 1-jétől a magyar szakszervezetek központi lapja minden eddiginél nagyobb oldalszámban és gazdagabb, színesebb tartalommal jelenik meg. *Heti 8 újságoldallal bővült a Népszava*. S ami az olvasó számára nem mellékes: változatlan áron, hétköznap 1,80, szombaton 2,20 forintért kerül a vásárlóhoz.

Az oldalterjedelem növelése előtt a szerkesztőség és a kiadó széles körű közvéleménykutatást tartott, hogy megismerje: miről olvasnának szívesen, mit hiányolnak az olvasók, közöttük a szakszervezeti tisztségviselők.

Hétfőt és szerdát kivéve mindennap 16 oldalas a Népszava, de természetesen minden hónap első szurdáján is, amikor 4 oldalas *Nyugdíjas fórum* jelenik meg, amelyet az olvasók megkedveltek.

Az olvasók kívánságára új, állandó rovatokat indított a szerkesztő bizottság. Kéthetente jelentkezik a *Fiatalkor fóruma*, amely az ifjúságot érintő és érdeklő legégetőbb napi gon-

dokkal, a pályakezds, a lakás-építés, a lakáshoz jutás, a családalapítás, a munkahelyi beilleszkedés stb. mindennapi kérdéseinek körével foglalkozik. A cikkek egy része bemutatja a szakszervezetek megváltozott ifjúsági munkáját, a szakszervezeti ifjúsági tanácsokon és tagozatokon keresztül. E rovatban találják meg — többek között — a rendszeresen megjelenő popzenei híradót is.

Ugyancsak kéthetente — mindig csütörtökön — jelenik meg a Népszavában a *Műszakiak fóruma*.

A népgazdaság fejlődése szempontjából oly fontos műszaki értelmiség eddig joggal érezhette magát mellőzöttnek a Népszava hasábjain is. Mindaz, ami érdekl, foglalkoztatja e réteget, ezentúl rendszeresen olvasható lesz a lapban.

Joggal mondják, hogy a szakszervezeti mozgalom, a közélet kulcszembere a szakszervezeti bizalmi. Több száz ezren vannak. Hogyan élnek jogaikkal, hogyan, miképpen végzik, véghezvethetik érdekképviselői-érdekvédelmi munkájukat, erről

ad tájékoztatást minden hónap második keddjén a *Bizalmiak fóruma*.

A lap olvasói gyakran tették szívére, hogy az újság Budapest-centrikus, sok fontos vidéki esemény nem kerül be a lapba. Ezen a szerkesztőség változtatott, minden hónap harmadik keddjén jelenik meg a *Megyei fórum*, amelyben a lap célja egy-egy megye lakosságát legjobban foglalkoztató közügyek bemutatása, például a helyi közlekedés, a kereskedelmi ellátás, a szolgáltatások, a lakásépítés, a kommunális ellátás, a turizmus eredményeinek, gondjainak bemutatása.

A Népszava az érdekvédelmi munkát kívánja erősíteni a *Vétek fórumával*. Ezt a lap kéthetente, mindig csütörtökön közli. Az íráskor — többek között — információkat adnak egyes fogyasztási cikkek minőségéről, az új termékek tulajdonságairól, a szakszervezeti társadalmi ellenőrk és a Fogyasztók Országos Tanácsának tapasztalatairól, jelzéseiről.

Bizonyára kevés embernek nincs valamilyen kedvtelése.

Kinek a horgászat, kinek a kis-kert stb. Régi olvasói igényt elégit ki a lap, amikor rendszeresen közöl a témába vágó írásokat. A *Kedvtelések rovat* minden héten csütörtökön jelentkezik. S hogy mi lesz benne? Akváriumkezelés, díszhalgondozás, videózás, kiskert, díszmadarak tartása, számítógépjátékok, virágsarok, tanácsok kutya- és macskabarátoknak, bélyeg, horgászat, autómotor, éremgyűjtés. A rovat szerkesztője számít az olvasók javaslataira, tanácsaira is.

Számos érdekes esemény történik a világban, amelyekről a napi tudósítások csak röviden szólnak. Ezek az érdekességek jelennek meg havonta kétszer, kedden a *Világpanoráma* oldalán.

Mindezek felül a Népszavában március elejétől több a sport, a humor, a színes tárcatörténet, a mindennapi érdekességekről tudósító riport.

A lap szerkesztő bizottsága várja az olvasók javaslatait, tanácsait, hogy a több oldalon még több érdekes és fontos információt adjon.

Ismét tárlat a POBERTI-ben



A POBERTI Lumumba utcai galériájában ezúttal a Szegedi Postás Képzőművész Kör vezetőjének, *Ábrahám Máriának* az alkotásaiból nyílt kiállítás. A tárlatot a Szegeden élő *Katona Judit* költő nyitotta meg. Az intézmény reprezentatív, újonnan épített galériájában nagy számú közönség jelenlétében került sor az ünnepélyes alkalomra.

A megnyitón részt vett az intézmény szakszervezeti titkára, *Erdős Róbert*, valamint *Topor András* festőművész, *Bundik Zsigmond*, a Postás Művelődési Központ igazgatója és *Szék Kocsis Pál*, a kiállítás rendezője.

Az alkotó immár 40 tárlatot tudhat maga mögött, hazai és külföldi kiállításokat, és a velük együtt járó elismeréseket, díjakat, a sajtóban megjelent kritikákat. A tárlatot megnyitó költő ezekkel a szavakkal vezette be méltatását: „Ábrahám Mária festőművész alkotásai a roman-

tikus festészet jegyeit viselik magukon. Melegsárga, vörös és rozsdabarna színei, aprólékos tájképrészletei egyértelműen megnyugtatók. Nemcsak számára, de a számunkra is menedék ez a közlésforma, mert egyszerű, érthető és tiszta. Olyan világ ez, amely nem enged közel magához semmiféle sötétséget, nyomasztó drámai problémát és tragikumot. Érzékeny és fogékony lírai alkot az itt kiállító művész.”

Valóban Ábrahám Mária képei magukon viselik azt a romantikus csillogást, amely szinte meseszerűvé avatja alkotásait. A tárlat képei témájukat tekintve immár 40 tárlatot tudhat maga mögött, hazai és külföldi kiállításokat, és a velük együtt járó elismeréseket, díjakat, a sajtóban megjelent kritikákat. A tárlatot megnyitó költő ezekkel a szavakkal vezette be méltatását: „Ábrahám Mária festőművész alkotásai a roman-

Polner Zoltán

Kalandozás a magyar postaintézmény múltjában

Háromszáz éve, amikor Buda 1686. szeptember 2-án 145 évi török rabság után felszabadult, kezdetét vette az ország régen várt teljes felszabadulása. A harcok során rommá lőtt város még két napig égett, felgyújtották a vad féktelenséggel zsákmányoló győztesek, akik a

törökök felhalmozott kincseit keresve a pincéktől a padlásokig mindent feldúltak, kíméletlenül legyilkoltak mindenkit, aki útjukba került, pogányt, keresztényt, zsidót. Négyezer tetem borította a város utcáit, a falak alját, és mintegy hater ezer török került a szövetségesek fogságába.

a járándékosítását. E politika kezdetől fogva kiváltotta a nemzet rosszállását, mely a *Thököly-féle* kurucmozgalomban öltött testet. A mozgalom bukása, a törökök visszaszorításának sikere volta felbátorította *Lipót*, hogy abszolút uralmát, közjogi és kormányzati rendszerünk félreállításával, hazánkra is kiterjessze.

A gazdag báró *Schvanberg* család magvaszakadtával törvény szerint a család birtoka a királlyra szállt volna. A birtokon azonban a *Paár* grófi családnak, akik az osztrák örökös tartományok postáit mint hűbéreseket birtokolták, anyai ágon követelésük volt a királlyal szemben. A nagy összegű, 80 ezer forintnyi követelést a király azonban nem tudta kifizetni, s így annak kiegyenlítése fejében a két testvérnek, *Paár Józsefnek* és bátyjának, *Károlynak* adományozta, mint

„Magyarországon és a hozzá kapcsolt részeken — így Erdélyben is — létező összes postákat; a főpostamesteri, magyarországi örökös vezérpostamesteri hivatalt” hűbér gyanánt örökletes joggal, de egyúttal a hűbér megváltás biztosításával.

A megkötött hűbéri szerződéssel és hűbéri esküvel megszűnt a pozsonyi főpostamester hatásköre, a posta irányítása Bécsből történt. A szerződés szerint a magyarországi postákat a többi örökös tartományokban működő posták mintájára és szabályai nyomán *Paár* gróf belátása szerint, de az udvari kamara jóváhagyása mellett a köz javára kell berendezni és igazgatni. A postásokat felmentették a magyar kamara fennhatósága és felügyelete alól, a fizetéseket *Paár* jegyzője alapján az udvari kamara negyedévenként folyósítja. (Szükségesnek tartom utalni arra, hogy a *Paár* család a XVII. század elején egyszer már nyert hűbérjogot a magyarországi posták felett, de azt érvényesíteni nem tudta.)

A Paárok elveszett igényüket az 1680-as évek zavarai között időszerűnek tartották. I. Lipót-nál elismertetni, ami végül az említett módon sikerült is. *Paár* „generális postamester” igyekezett a postahálózatot újjászervezni, a postások anyagi helyzetét segíteni. A Kassa—Szatmár vonal alkalmazottainak például 1698. elejétől kétszeres fizetést adatott. 1695. április 16-án két királyi pátens jelent meg, ezekben megerősíti a posták előjogait, és hatósági védelmet ad részükre. Elrendeli az utak karbantartását, kötelezi a közsegeket, hogy az új állomások részére szükséges lakóhelyiségről is istállóról megfelelő áron gondoskodjanak.

A jó szándékú rendelkezések azonban nem érték el céljukat. Az ország helyzete az 1690-es évektől tovább rosszabbodott; az országot rác, görög menekültek árasztották el, akiket a magyar őslakossággal szemben kedvezményekben részesítettek, ugyanakkor Magyarország és Erdély részére négy és fél millió adót vetettek ki, amely a monarchia adóterhének felét tette ki. A kirótt adót 1699-ben 29 katonai ezred segítette kíméletlenül behajtani.

A karlócai béke után (1699) az ország nyugalomra számított, azt remélte, hogy megszabadul a nagy adó fizetésétől és a németek tartásától. Ehelyett azonban súlyosabb események történtek: 1701—1702-ben huszonkét évig tartó a király leromboltatott, vagy azok „véletlenül” leégtek, őrségét télvíz idejéig minden kielégítés nélkül szélnek eresztették. Ugyanakkor az országra zúdítottak nemcsak kiteleltetésre, hanem állandó tartásra 44 ezer embert, a monarchia katonaságának háromnegyed részét.

Ezek voltak azok az okok, amelyek a nemzet ellenállását kiváltották, ami végül is 1703-ban Rákóczi Ferenc szabadsághozmozgalmához vezetett.

Dr. Kamodý Miklós

Improvizációs műhely

A Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája „Improvizációs műhely '87” címmel egész napos intenzív dzsesszzenei kurzust indít június 29-től, július 3-ig.

Tematikája: elméleti és gyakorlati képzés, improvizációs technika, zenekari játék, előadások, videoprogram.

Vezető tanár: Binder Károly.

Tanítók: Gyárfás István, Horányi Sándor, Kunos Ferenc, Nesztor Iván, Tóth Gyula.

További felvilágosítás: Budapest VI., Benczúr utca 27. II. emelet, Zeneiskola. Telefon: 228-483.

Jelentkezési határidő: 1987. június 5.

Buda visszavívása után

A győzelem hírére gyorsfutáron vitték nyugatra, és néhány napon belül már az egész művelt Európa tudta a hírt, és önfelédten ünnepelt. Itthon is voltak hálaadó istentiszteletek, a végvárakban „örömet löttek”. A nyomorult adózó nép, mögötte sok év keserves szenvedésével, fásultságában még örülni is elfelejtett. Milyen felszabadulás az, amikor az egyik pogány helyét a másik pogány, a német zsoldos váltja fel, aki a segítség fejében csak a maga hasznát nézi. A hála jegyében a császári-királyi udvaroncok elméletet szültek: a császár a maga és a Habsburg-ház számára hódította vissza Magyarországot, tehát a többi örökös tartomány közé kell sorolni. Ez ugyan ilyen módon mindjárt nem valósult meg, de a magyar nép drága árát fizetett a felszabadulásért, 1686 után még majd két évtizedig.

Az ilyen körülmények közé jutott országban kellett a postahálózatot megszervezni és működtetni. A Budát felmentő seregnek jól működő postahálózata volt, tábori postásokkal, élmes vállalkozókkal, akik jó jo-

vedelmi forrást találtak a postahálózat megszervezésében. Legelőbb Bécs—Pozsony—Buda, onnan Eger felé, majd Erdélynek és Délvidék irányába létesítettek hálózatot.

Tudjuk, hogy a budai postahálózat 1687. augusztus 30-án *Salgari Péter* olasz származású linzi kereskedő, aki 1686 végén már tanácsstag volt Budán, szervezte meg. Feladatuk kapta Buda—Fehérvár—Győr, és Buda—Eszék postavonal kiépítését, amihez két olasz honfitársától nagyobb összegű kölcsönt vett fel.

Egerben *Mandl Frigyes* szervezte újjá a postát, de néhány év múlva már Vespelét postamesterként tartották számon. A Délvidéken áthaladó postavonal Pozsony—Kassa között 1558 óta változatlanul működött. Kassán *Hörmann András*, Eperjesen *Gröber Bernát Kristóf*, Lőcsén *Flach Viktor*, Tokajban *Svaincker Péter* volt a postamester. Nevük után ítéltve németek voltak, de akadt magyar származású is, mint *Bozóky Pál* Kállón, *Diószegi Sámuel* Debrecenben.

A Paár család hűbére

Buda és az ország felszabadulása idején a magyarországi postákat 1680—1690 között jogilag a pozsonyi magyar kamarához tartozó pozsonyi főpostamester, név szerint *Eyspergi Eyri Frigyes* irányította. Úgy a pozsonyi kamarára, mint a főpostamesterre nagymértékben érvényesült a bécsi udvari kamara befolyása, amely a Habsburg-ház hatalmi törekvését szolgálta. Ennek fő támogatója a jezsuita *Kolonics Lipót* érsek, a király rossz szelleme, vallás-

ügyi miniszter, kamarai elnök, valamint *Lipót* gyerekkori barátja, a magyarfaló *Caraffa Antal*, a felső-magyarországi hadak fővezére, Debrecen kifosztója, s akinek nevéhez huszonnégy ártatlanul kivégzett eperjesi polgár vére tapadt, alakították ki az elnyomás módszerét; az elnémetesítés politikájával idegenek tömeges betelepítését, a magyarság megfélemlítését, tudatos háttérbe szorítását, a birtokok idegeneknek való

A tizenkettőből a legszebbikhez érkezünk, mert az év ötödik hónapját a nép így tartja számon. *Juhász Gyula* is, akinek „Május ünnepe” című verséből idézünk. „... remegett, *Míg a világ világ, még soha senki nem készített ennél szebb ünnepet.*” Beküldendő a *vízszintes 5. függőleges 1. és 19. alatti* versidézet.

VÍZSZINTES

1. Az Operaház igazgatójának személyneve. 5. Az idézet első része. 8. Szomszédos ország pénzneve. 9. Kosár németül. 10. Figura. 11. Női becenév. 12. Faragó... (színművész). 13. Csont németül (ford.). 14. Hátárrag. 15. Biztató szócska. 16. Szovjet teherautó-márka. 18. Kecskelábú isten. 21. Tár betűi. 22. Erkölcstan. 24. Ösztönöz (ford.). 26. Húsételhez tartozhat. 28. Egyik megyénk. 29. Angyalrang. 30. Európai nép (ford.). 31. Oda-vissza igekötő. 33. Bordás textília. 34. Görög betű. 35. Csodálkozó szócska. 36. Nátrium. 37. Létezik. 38. Az anyag legkisebb része. 40. Szomorúság. 41. Pénzintézetünk névbetűi. 43. Kivág. 45. Sulfur. 46. A hal petéje. 48. Közéltre mutató szó. 49. Szép jelenség, amikor kibontja magát. 50. Ég.

52. Hivatalos akta. 54. Híres csehszlovák táncdalénekes.

FÜGGŐLEGES

1. Az idézet második része. 2. Hasznos ruházati cikk. 3. Nemi jelleg, a szaporodóképesség csírasejtje. 4. Zárószó. 5. Dugó. 6. ... me tangere! (Ne nyúlj hozzám!) 7. Egy dél-amerikai ország lakója. 17. Irodalmi műfaj. 18. A kovács egyik jelzője. 19. Az idézet harmadik része. 20. Felújít. 21. Gázlőrészlet! 23. Görög istennő. 25. Segítem az előrehaladásban. 32. Domboldal-lejtő. 35. Hangosan siránkozik (pej.). 39. Sokak számára hétféle remény. 42. Csehszlovák vásárváros. 44. Rövid csőrű madárka. 45. Fúvós hangszer. 47. ... Tisza (Illés Béla regénye, ford.). 49. Folyó spanyolul. 51. Állati lakhely. 53. Súlymér-ték (röv.).

— Bánhidi —

Beküldési határidő: június 5. Előző rejtélyünk helyes megfejtése: Minden szívűtősem egy imádság a világ boldogságáért.

Könyvtulványt nyertek: Barátság brigád (Szombathely), Maros Józsefné (Mázaszszászvár), Pantali Tibor (Körmend), Szalay István (Szombathely).

Postás Dolgozó 7

Szeged sportjában jegyzik a Postást

A Szegedi Postás Sportkör küldöttközgyűlését a postaigazgatóság éttermében tartották meg.

Elsőként a sportkör elnöke számolt be az előző közgyűlés óta eltelt időszakról. Elmondta, hogy egyes területeken jelentős fejlődés következett be. Elérték, hogy Szeged város sportéletében jegyzik a Postást. Ez egy igen korrekt, sportot szerető és azért tenni is akaró szakosztályvezetőség lelkiismeretes munkájának az eredménye, és nem utolsósorban annak, hogy a sportkör szilárdan támaszkodhat a bázisvállalatra, a Szegedi Postaigazgatóságra és a Postások Szakszervezetére.

A szakosztályok közül külön kiemelte a *tekézőket*, akiknél az utóbbi három évben igen jelentős változás és esemény történt. Az 1984-ben átadott, minden igényt kielégítő sporttelep és a műanyag borítású hatsávos tekecsarnok lehetőséget adott, hogy 1985-ben a SZEOL-DE-

LÉP Sportegyesület összevonnak a SZEOL AK jogutódjaként a Szegedi Postás SK női csapatot indítson az NB I-ben. A postaigazgatóság és a társadalmi szervek az átszervezés kezdetétől támogatták a női csapat átvételét, amelyhez a Magyar Posta Központjának az engedélyét is megkapták. Lehetőség nyílt tehát, hogy 1985-ben már a Postás színeiben induljanak.

A női csapat megalakulásával a figyelem központjába került a sportkör és a kiemelkedő színvonalú sportlétesítmény. Így került sor arra, hogy az 1986. évi magyar egyéni bajnokságot és a Bajnokságokat Európa Kupájának döntőjét a sportkör rendezte meg. A teke a legeredményesebb szakosztály: 6 I. osztályú és 1 aranyjelvényes, valamint 1 válogatott versenyzője van. A cél a női csapatnál az NB I-ben dobogós hely megszerzése, a férfiaknál a feljutás az NB II-be.

A *kosárlabda*-szakosztály NB II-es csapata jelenleg csoportjában az első helyen végzett, részt vesz az NB I-be való bekerülésért a rájátszásban.

A *vívós* szakosztály főleg utánpótlás-neveléssel foglalkozik. A Magyar Vívó Szövetség 1986-ban beszámoltatta a szakosztályt tevékenységéről, és elismerően nyilatkozott munkájáról, ugyanis az előző évi eredményeiket sokszorosan felülmúlták, 6 arany-, 1 ezüst- és 1 bronz jelvényes ifjúsági sportolójuk van.

A *labdarúgók* 3 csoporttal képviselik magukat a megye különböző csapatbajnokságában; így az ifjúsági, a serdülő- és a felnőtt csapatok. Távoli cél, hogy a megye II. osztályból kerüljön fel a csapat az I. osztályba.

Régi hagyománya van a sportkörnél a *természetjáró* szakosztálynak, akik évről évre a túranaptár szerint dolgoznak, a kitűzött túrákat teljesítik.

A *szabadidősport* területén főleg a teke népszerű a dolgozók körében. Nagy sikere volt az 1986-ban megrendezett országos postástömegsport-tekebajnokságnak, és a tszb, a postaigazgatóság közművelődési bizottságának és a sportkör összefogásával megrendezett alapfokú tömegsport-bajnokságnak.

A szakosztályi beszámolókat után *Vojnár László* ismertette a sportkör pénzügyi helyzetét, és elmondta, hogy a sportági feladatok ellátásához a sportkör takarékos gazdálkodása mellett az anyagi feltételek megvannak.

Az elnöki beszámolót követte a számvizsgáló bizottság jelentése, majd több hozzászólás erősítette meg, hogy a kitűzött célokért a sportolók a jövőben is mindent megtesznek, és szeretnék méltón képviselni az egyesület színeit.

V. L.

Bő programajánlat a sportnaptárban

A székesfehérvári postás dolgozók egységes sportkörének közgyűlését március 10-én tartottuk meg. A közgyűlésen 76-an vettek részt. A beszámoló részletesen foglalkozott a szakosztályok és a sportkör elmúlt két évben végzett munkájával, és ismertette az eredményeket mind a tömegsport, mind a versenysport területén.

A beszámoló rámutatott, hogy az új előirányzatok nagyobb önállóságot adnak a sportegyesületeknek, de egyben komoly feladatokat is célul tűznek ki. Ilyen feladat az olimpiára való felkészülés elősegítése, a szabadidős sportnapok minél aktívabb és leleményesebb szervezése, a fiatalok széles rétegeinek bevonása a tömeg- és az aktív sportolásba, az ifjúsági sportkörök támogatása, és mindezen keresztül valamennyi szakosztály részére az utánpótlás biztosítása.

A sportkörön belül három szakosztály fejt ki folyamatos szervező és irányító tevékenységet: a *teke*, a *természetjáró* és a *labdarúgó*-szakosztály. A kézilabda- és az asztalitenisz-szakosztály elvesztette irányítóképes szakosztályvezetőjét

(gyes és egyéb okok miatt) és csupán helyi és üzemi versenyeken, valamint egy-két helyi meghívás alapján kisebb rendezvényeken vett részt. A sakkozók a sportnaptárunkban szereplő versenykiírásoknak eleget tettek, de egyelőre ezen a három területen nincs lehetőség arra, hogy komolyabb versenyeken vegyenek részt dolgozók.

Sportegyesületünk tevékenységét sportnaptárunkban rögzített vállalások határozták meg. A tekések fejlődése töretlen volt, a városi bajnokságból a megyei bajnokság B osztályába jutottak, majd a múlt év második felében a megyei bajnokságban 6. helyezést értek el. Az az előirányzatuk, hogy — a következő bajnokságban előbbre lépnek.

Labdarúgó-szakosztályunk két területet fog össze, a férfi és női labdarúgást. Három férfi csapatunk szerepel a városi kispályás labdarúgó-bajnokságban, kettő a másodosztályban, ifjúsági csapatunk pedig a III. osztályban képviseli a postás dolgozókat. Két felnőtt csapatunk szereplését változtatos teljesítmények jellemzik 1985-ben az élmézőnyben vé-

geztek, 1986-ban a középmezőnyben kötötték ki. Ifjúsági csapatunkat 1986-ban szerveztük meg, azóta a bajnokság élmezőnyében foglalnak helyet. Kiemelkedő eredmény volt a Dunakeszin rendezett vállalati bajnokságon az I. és II. helyezés megszerzése, majd az ezt követő országos postás kispályás labdarúgó torna megnyerése.

Az 1985-ös év női labdarúgónk „áloméve” volt, sok-sok vita, megbeszélés és meggyőzés után megvalósult sportolónk vágya: az országos női labdarúgó bajnokságban vehetnek részt. Az 1985/1986. évi bajnokságban előirányzatunkat teljesítettük, a 8. helyen végeztünk. Jó eredménynek fogadható el, mivel csupán kispályás mérkőzések rutinjával rendelkezünk. Az 1986—1987. évi őszi fordulóban a 6. helyen végeztünk.

Kiemelt eredményünk volt a balatonfüredi kupa 3-szori, a veszprémi tornák 4-szeri, a Dunafer és a Főnix kupa 3-szori, a jánoshalmi kupa, a pápai torna és a községi torna kétszeri megnyerése. 1986-ban megnyertük a Szegeden rendezett nemzetközi tornát. A döntőben legyőztük a

jugoszláv Sarajevó csapatát is, amelyben pedig több jüroszláv válogatott játékos is szerepelt. Legközelebbi célunk a nyár folyamán egy nemzetközi női labdarúgó torna megrendezése Székesfehérváron, a bajnokságban pedig a 6. hely megtartása.

Természetjáró szakosztályunk 1985/1986-ban végzett tevékenységét mérsékelt teljesítmény jellemezte. A beszámolási időszakban 31 kisebb túrán vettek részt, 217 fővel. Átlagban felüli volt a kisgyónbányai kulcsosház folyamatos karbantartása és tökéletes tisztántartása. Fokozottan emelték felszereltségének állapotát és mindezekért 1870 társadalmi munkórát teljesítették.

Összesen 429 rendezvényen vettek részt sportolónk és dolgozónk. A résztvevők száma 5585 volt, vagyis ennyi dolgozó részére nyújtottunk sportolási és mozgási lehetőséget a beszámolási időszak alatt.

Konkrét célfeladatnak tekintjük a tömegsport-rendezvények és -napok minél szervezettebbé tételét, ezeken az aktivitás növelését, a fiatalok szervezettebb sportolásának megvalósulását.

Jung Ferenc

Húsvéti tájfutóversenyek

Nemzetközi Postás Kupa

A háromnapos húsvéti ünnepek első két napján rendezte a Postás SE tájfutó szakosztálya az immár hagyományos Nemzetközi Postás Kupát. A kétnapos rendezvényen a legjobb hazai versenyzők mellett csehszlovák, osztrák és finn sportolók álltak rajthoz. A magyaroknak ez volt az idei második válogató versenyük a júliusi angliai junior EB-re és a szeptemberi franciaországi felnőtt világbaajnokságra.

A csaknem 90 fős rendezői gárda első része már pénteken reggel kivonult a Nagygyeháza feletti szép fekvésű erdei tisztásra, hogy a rendezésben közreműködő katonák segítségével felépítsék a versenyközpontot. Itt meg kellett teremteni mindazokat a feltételeket, amelyek az elkövetkezendő két napon a több mint ezer résztvevőt kiszolgálják.

Estére elkészült a cél, majd másnap reggel a csaknem 11 négyzetkilométeres területen a rendezőség elhelyezte a több mint 100 ellenőrzőpontot és kiépítette a rajthelyet. A megadott rajtidőre, 11 órára, minden készen állt, és kezdőhetett a verseny.

Az időjárás kedvező volt, mindkét napon gyönyörű naposítás fogadta a versenyzőket és a vendégeket. A célban *Botytyán János*, a PSE elnöke köszöntötte *Slezák Istvánt*, a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség elnökét, *Skerletz Istvánt*, a szövetség főtitkárát, *Monspart Saroltát* szövetségi kapitányt. A verseny védnöke, a Budapesti Postaigazgatóság részéről *Fábics Miklós* igazgató, a szakosztály elnöke volt jelen; részt vett a rendezvényen *Józsa Gábor*, a Posta Anyag- és Értékeik Hivatal anyagszertárának vezetőhelyettese, a szakosztály elnökhelyettese is.

A kétnapos verseny 30 kategóriájában 10-től 60 éves korig álltak rajthoz versenyzők, és akkor még nem is szoltunk arról az 50 négy-tíz éves gyermekről, akik szalagozott pályán, de ugyanolyan lendülettel és akarással küzdöttek a győze-

lemért, mint a minősítő kategóriák résztvevői.

A győztesek szoros küzdelemben vívták ki elsőségüket, néha csak század másodpercekkel megelőzve ellenfeleiket. A férfi elit kategóriában *Benedek István* (H. Schönherz) győzött *Kelemen* (PVSK) és *Lantos* (BEAC) előtt. A nők versenyében *Oláh Katalin* (OSC) szerezte meg a győzelmet *Kaló* (DVTK) és a finn *Leena Salmenkylä-Matti* előtt. Összesen nyolc kategóriában született külföldi győzelem, elsősorban a csehszlovák versenyzők révén. Az ünnepélyes eredményhirdetésen a díszes hollóházi porcelán vázakat és kulacsokat a verseny vendégei és a versenybírók tagjai adták át a győzteseknek és a helyezetteknek.

Dr. Szentgyörgyi Imre-emlékverseny

A tájfutó szakosztály az idén első alkalommal írta ki a dr. Szentgyörgyi Imre emlékversenyt volt szakosztályvezetőjének emlékére. Ezen a versenyen csak postások és hozzátartozók állhattak rajthoz. A versenyt egy időben és egy helyen bonyolították le a Nemzetközi Postás Kupával, így a tömegsportrendezvény résztvevői ugyanabba a célba futottak be, ahová a válogatott versenyzők is beérkeztek.

A húsvéti időpont, valamint más sportrendezvények miatt az érdeklődés viszonylag mérsékelt volt, de reméljük, hogy a jövőben nagyobb lesz. A versenyen az Alközponti Üzem csapatai szerepeltek a legjobban, így most ők őrzik egy évig a Postások Szakszervezete által felajánlott vándordíjat.

A csapatverseny eredménye: 1. Alközponti Üzem 2. (Borlai, Péczöli) 46,93; 2. Alközponti Üzem 3. (Lipcei, Gogolyák) 50,84; 3. Budapesti Postaigazgatóság (Fábics, Fábicsné) 56,98; 4. Építési Üzem 3. (Horváth G., Horváth K., Huszák) 76,54; 5. Építési Üzem 1. (Hadnagy Cs., Hadnagy Á.) 104,03; 6. Építési Üzem 2. (Horváthné, Horváth Cs.) 111,07.

Schell Antal



SPORTNAPKÖZIS NYELVOKTATÁS

A Postások Szakszervezete a Postás Sport Egyesülettel közösen SPORTNAPKÖZIS TÁBORT szervez — heti turnusokban — postás dolgozók általános iskolás korú gyermekei részére.

A tábor időpontja: június 15. — július 24. és augusztus 10. — augusztus 28.

Helye: a Postás Sport Egyesület telepe (Budapest XIV., Lumumba u. 86—100.)

A tábor programjában sportfoglalkozások, szervezett és kötetlen szórakoztató játékok szerepelnek. A tábor keretében lehetőség nyílik ANGOL NYELV TANULÁSÁRA is, kezdő szinten.

Érdeklődni lehet a munkahelyi szakszervezeti bizottságnál.

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Leveleim: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámolszám: MNB 215—96 430
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
87—0904. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—4163

8 * * *

Lányok a Villa Negrában

A HPI Levélfeldolgozó Üzemének női labdarúgócsapata két jugoszláv és egy NDK-beli vendégcsapattal, ez év áprilisában Svájcban mutatkozott be. Kapcsolatunk a svájciakkal a múlt év nyarán kezdődött, amikor az FC Rapid Lugano női csapata Magyarországon vendégcsapattal egy nagypályás nemzetközi tornán. Ezen a

tornán a postás lányok is részt vettek. Az egymás elleni mérkőzés után a svájci csapat vezetői meghívták csapatunkat az 1987-ben Luganóban megrendezendő húsvéti nagypályás nemzetközi tornára.

A meghívást később írásban is megerősítették, ami után a csapat lelkesen készülődött a nagy versenyre. Mivel a mi csap-

patunk kispályás, az utazó csapatot ki kellett egészíteni a FOFOT csapatával, akikkel már nagyon jó a kapcsolatunk, rendszeresen együttműködünk.

A csapat április 15-én kelt útra, külön bérelt autóbusszal. Az útirány Jugoszlávia—Olaszország—Svájc volt. Első állomásunk Zágráb volt. Az éjszakai pihenő után tovább indultunk Olaszország felé, ahol Velencében megtekinttük a város nevezetességeit. Olaszországból továbbutazva a kora esti órákban érkezünk Luganoba, a verseny színhelyére.

A nemzetközi torna 17-én kezdődött, nyolc országból 245 csapat érkezett. Magyarországot az Eger és a Bp. Postás-FOFOT csapata képviselte. Rajtuk kívül valamennyi csapat az I. Ligában (NB I) szerepel országában. A mérkőzések a Villa Negra kastély parkjában levő pályán voltak.

Csapatunk öt mérkőzést játszott, ebből kétszer győztünk, háromszor vereséget szenvedtünk, (valamennyin 1 góllal). A vereségek ellenére a csapat jól játszott, és az eredményhirdetésnél egy értékes ezüstserle-

get vehetett át. Este a csapatok közös rendezvényen búcsúztak a jól megrendezett versenytől.

Ez a nyolcnapos kirándulás a csapat minden tagjának maradandó, szép élményt nyújtott.

A Levélfeldolgozó Üzem Szakszervezeti Bizottsága és sportegyesülete ez év májusában negyedszer rendezte meg a TOSHIBA Kupa női kispályás labdarúgó tornát, ezúttal 6 csapat részvételével.

A Postás SE sporttelepén megrendezett mérkőzősorozaton a torna győztese immár második alkalommal a rendező LFÜ csapata lett, pontvesztés nélkül. A további sorrend: 2. FOFOT, 3. ÉPFU SE, 4. Budapesti TIG, 5. Békásmegyeri LSE, 6. Rémi Dózsa SE.

A résztvevők értékes díjakért küzdöttek, valamennyi csapat szép tiszteletdíjban részesült. A tornának ismét egyértelmű sikere volt, s már az ország egyik legszínvonalasabb kispályás tornájává fejlődött.

Továbbra is várjuk tehetséges lányok jelentkezését.

Géczy István

